

Belföldi hírek

bb.1. május 8-án: ballagás - az idén 48 ezren végeznek a középiskolákban

dg/be/prö/a/-cz

1976. május 5.

május 8-án, szombaton a középiskolák végzős tanulóinak befejeződik a tanév és az évszázados hagyományoknak megfelelően ballagási ünnepségeken búcsuznak el iskolájuktól. székesfehérvárott immár néhány éve a ballagók képviselői koszorút helyeznek el a felszabadulási emlékművön, egy másik küldöttség a város vezetőit keresi fel, megköszönik azt a segítséget, amelyet az elmúlt négy évben nyújtottak a középiskoláknak, s amelynek része volt abban, hogy a végzős hallgatók eljuthattak a ballagás napjáig. a székesfehérvári példa is jelzi, hogy a ballagás az ifjúság, a nevelőtestület, a szülők, a hozzátartozók együttes, bensőséges ünnepsége. búcsuzás s egyben jele az iskolához való ragaszkodásnak is.

a ballagást követő néhány nap után megkezdődik a négy év munkáját betetőző érettségi vizsgasorozat. az idén a gimnáziumokban mintegy 24 200-an, a szakközépiskolákban 23 800-an fejezik be tanulmányaikat. befejeződtek az érettségire a jelentkezések. a korábbi évekhez hasonlóan a negyedikesek túlnyomó többsége le kívánja tenni az érettségi vizsgát is. a gimnáziumokban mindössze 104-en, a szakközépiskolákban 178-an elégszenek meg a középiskolai végbizonyítvánnyal. mint ismeretes 1974-ben jelent meg az az intézkedés, amely a korábban érettségire kötött munkakörök betöltését a iv. osztályos végbizonyítvány megszerzéséhez köti.
/folyt.köv./

ln

ob.1./ május 8:.....folyt./-a

az írásbeli érettségi vizsgák május 17-én kezdődnek és 22-ig tartanak. a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban május 17-én, hétfőn írják meg egységesen a magyar nyelv és irodalom dolgozatot, kedden a gimnáziumokban a matematikával, a szakközépiskolákban a különböző szakmai tantárgyakkal folytatódik az írásbeli érettségi, majd a választott tantárgyakra kerül sor.

a gimnáziumokban négy tantárgyból kell érettségi vizsgát tenni, a vizsga magyarból és a matematikából kötelező, a többi tárgyból kötelezően választható. a tanulók magyar nyelv és irodalomból írásban és szóban is vizsgáznak. a történelemből és földrajzból érettségizők csak szóbeliznek, matematikából és a többi tárgyból választhatnak a két vizsgaforma között.

a szakközépiskolákban a tanulók legkevesebb 4 tantárgyból érettségiznek, kötelezően a magyar nyelv és irodalomból, a szakmai elméleti tárgyakból, illetve - iskolatípustól függően - szakmai gyakorlatból. magyar nyelv és irodalomból írásbeli és szóbeli vizsgát is kötelesek tenni, ugyancsak kötelesek szóbelizni matematikából is, ha az írásbelijük nem sikerült. a többi tárgyból a vizsgaszabályzat határozza meg a formát.

azok a középiskolát végző tanulók, akik egyetemen, főiskolán akarnak továbbtanulni, közös érettségi-felvételi írásbelit tesznek. a közös írásbeliket május 24-én és 25-én bonyolítják le a fővárosban, a megyeszékhelyeken, illetve a megyei tanácsok által megjelölt iskolákban. a matematika és a fizika mellett közös lesz az írásbeli az idén először biológiából is. a gimnáziumokból matematikára a tavalyihoz hasonlóan mintegy 6 ezren, fizikára több mint 5 800-an, biológiára több mint 4 200-an jelentkeztek. a továbbtanulók szakközépiskolások is közös írásbeli dolgozatot írnak e három tantárgyból, kivéve az egészségügyi szakközépiskolásokat. közülük az orvosi egyetemekre jelentkezettek egészségügyi szakismereteből tesznek közös írásbelit, ebből a tárgyból szóban is vizsgáznak, és elért teljesítményük egyben felvételi vizsgateljesítmény lesz.

/folyt.köv./

ly

- 2 -

??1./ május 8:.....2.folyt./-a

az idén 31 - elsősorban ipari - szakközépiskola több mint 630 tanulója vesz részt a középiskolában megtartandó összevont érettségi és főiskolai felvételi vizsgán és mintegy 1800 tanuló egyesített érettségi és szakmunkás vizsgán.

a középiskolákban a szóbeli érettségi vizsgákat június 9. és 22. között bonyolítják le. az írásbeli és a szóbeli közötti időszakban zajlanak a szakközépiskolások szakmai gyakorlati vizsgái, ezeken mintegy 16 900-an vesznek részt. az idén második alkalommal végeznek a szakközépiskolákban óvónők, a 19 óvónői szakközépiskolából több mint 820 képesített szakember kerül a munkahelyekre.

először végeznek tanulók az idén az ugynevezett fakultatív tantárgyakat tanító gimnáziumokban. tizenegy iskola 183 tanulója gépészeti műszaki rajzból, 13 iskola mintegy 190 tanulója gép- és gyorsírásból kap az érettségivel egyidőben szakmai képesítést.

a középiskolák i.-ii.-iii. osztályai tanulóinak június 8-án fejeződik be a tanítás./mti/

.-

bb.2. huszornál végeztek az idén a színházművészeti főiskolán - vidéken játszik a többség

i/nm/tm/pr/a/-cz

1976. május 5.

lassan befejeződik a tanév a színház-és filmművészeti főiskolán is. bár a tanévzáró ünnepély még meglehetősen messze van, erre június 26-án kerül sor - a hagyományokhoz hűven megtörtént a végzős fiatal színészek szerződttetése. az idén 25-en fejezték be tanulmányaikat a színész tagozaton, szinetár miklós és simon zsuzsa osztályának növendékeiként. közülük heten maradnak pesten, a többiek vidéken kezdik pályájukat.

/folyt.köv./

✓ már

ly

- 3 -

bb.2./ huszonnégyen....folyt./-a

a nemzeti színházhoz szerződött andorai péter, bordán irén, és kánya kata, a 25. színházhoz nagy sándor tamás és papadimitriu athina. a vigszínház társulata bánfalvi ágnessel gyarapodott, míg a madách dunai tamást választotta tagjai közé. a legtöbb pályakezdő fiatal színész az idén győrtött ismerkedik hivatásával, szakmájával. itt találkozik először a közönséggel dóczy jános, holl zsuzsa, polyák zsuzsa, és vitéz lászló, valamint rupnik károly. debrecenben kezd blaszkó balázs, cseke péter és o.szabó istván, pécssett fabó györgyi és katona égnes. az 1976-77-es évadban miskolc közönsége tapasztolhat fehér ildikónak, kaposvár mihályi győzőnek, veszprém saárossy kingának, kecskemét pedig vándor évának. vitay andrás egyéves külföldi ösztöndíjat kapott, két másik növendék pedig a főiskola végeztével visszatér hazájába: kerekes valéria szabadkán, nagyidai istván pedig kassán öregbiti a magyar színészképzés jó hírét.

heten fejezik be tanulmányaikat az idén a rendezői szakon is. egyelőre még nem dőlt el, hogy major tamás hét növendéke milyen színházaknál folytatja munkáját.

az idén végzett növendékek száma a színházak szerint nem túl nagy, akár többet is szívesen szerződtetnének. nagyobb „színésztermésre”, csak két év múlva lehet számítani, amikor egyszerre három osztály végez, nem szólva az operett-tanfolyam hallgatóiról.

évadzárás előtt még egy premierre kerül sor a végzős növendékek tolmácsolásában az ódry színpadon. charles de coster híres regénye a thyl ulenspiegel elevenedik meg grigorij gorin szovjet szerző feldolgozásában, elbert jános fordításában. a zenés játék verseinek szerzői között van jevgenyij pevtusenko is. a főbb szerepeket nagy sándor tamás, dóczy jános, papadimitriu athina és holl zsuzsa alakítják. a zenei vezető bolba lajos, a díszlettervező rajkai györgy, a jelmeztervező pedig ék erzsébet. a rendező-tanár simon zsuzsa./mti/

--

-4-

bb.3. újabb köztéri szobrok, emlékművek -diszplasztikák a lakótelepeken

i/me/be/pr/a/-cz

1976. május 5.

köztéri emlékművek és szobrok felállítására, karbantartására évente 8-10 millió forintot fordít a fővárosi tanács - közölte kerényi jenőné, a fővárosi emlékmű felügyelőség igazgatója. az idén, a közelmúltban felavatott felszabadulási és a munkásmozgalmi emlékművökön kívül számos képzőművészeti alkotásokkal díszítik a fkváros tereit. legközelebb a iii. kerületbeli ilku pál általános iskola előtt, az iskola névadójának portrészobrát állítják fel. a margitszigeti művész sétányon lyka károly mellszobrát helyezik el. jövőre szabó ervin emlékének állítanak szobrot az épülő kelenföldi művelődési ház előtt, a fővárosi könyvtárúgy legjelentősebb képviselője születésének 100.évfordulója alkalmából. reissmann károly miksa mellszobra a bartók béla uton kap helyet.

ez évtől plasztikákkal díszítik a lakótelepi parkokat, tereket is, így a kelenföldi lakótelepen, a szakasits árpád és a mérnök utca közti térségen, a xiv. kerületi kacsóh pongrác uti és a xv. kerületi ujjpalotai lakótelepen. a xxii. kerületi józsef attila kisérleti lakótelep díszkutat kap majd. a rákosmezői lakótelep a magyar repülőszök emlékművének ad helyet. ezen kívül elkészítik a tűzszerészek, s az egyetemek antifasiszta emlékművét.

több síremléket is avatnak a következő hónapokban, években. a farkasréti temetőben például gyurkovits mária és devecséri gábor síremlékét - borsos miklós illetve fekete tamás szobrászművész alkotását. a kiemelkedő személyek egykori lakóházán emléktáblát helyeztet el az emlékmű felügyelőség. többek között: sztróka kálmán, lyka károly, huszka jenő emléktáblát./mti/

--

bb.8. félmillió dolláros importpótlás a kanizsa butorgyárban

vid/fm/a/-cz

1976. május 5.

az évenként 20 000 lakáshoz elegendő modern butort előállító kanizsa butorgyárban az ésszerű takarékoság jegyében tervezik és építik a szekrénysorokat és kárpitozott butorokat. arra törekszenek, hogy jó funkcióju és olcsó butorokat gyártanak. ennek megfelelően tovább csökkentik a drága import alapanyagok felhasználását. a különböző lakkok, habszivacsok butorvasalások hazaival való pótlásával ebben az évben félmillió dollár értékű importanyagot pótolnak./mti/

--
- 5 -

ly

bb.4. bemutató az operában: a világ teremtése

i/km/gg/pr/a/-cz

1976. május 5.

jean effel világhírű francia karikaturista méltán közkedvelt figurái lépnek ki a rajzalbum lapjairól, s kelnek életre az operaház színpadán május 7-én és 9-én. ekkor mutatják be andrej petrov zenéjére készült, effel ihlette:,, a világ teremtése,, című háromfelvonásos balettet. a könnyed, szellemes rajzok természetesen inkább csak az alapötletet sugalmazták a koreográfusoknak: natalia kaszatkínának és vlagyimir vasziljovnak, akik a zeneszerzővel közösen mélyebb gondolati, érzelmi tartalommal alkották meg a balett-komédiát,, a világ teremtését,, 1971-ben mutatták be a leningrádi kirov színházban. a budapesti bemutató némileg eltér az eredeti megfogalmazástól, mivel a szerzők felhasználták az ősbemutató, illetve a közben lezajlott előadások tanulságos tapasztalatait. ádám szerepében dózsa imrét láthatja a majd a közönség. évát metger márta, az istent róna viktor, az ördögöt keveházi gábor, az ördög feleségét orosz adél alakítja majd. a második szereposztásban keveházi gábor, csarnóy katalin, havas ferenc, erdélyi sándor és menyhárt jacqueline lép fel. a balettet szovjet koreográfusok rendezték és tanították be. a díszleteket és a jelmezeket makai péter tervezte. az előadás karmesterei: sándor jános és fráter gedeon.

a magyar balettművészek vendégszereplésre is készülnek: a magyar-lengyel kulturális egyezmény keretében május 23-a és 28-a között lódzban és varsóban lépnek fel. a lódzi nagyszínházban bach-fodor: ,,e-dur hegedűversenyét,, richard strauss-bejárt: ,, ez lenne a halál,, című balettjét, szta-vinszkij-bejárt: ,, a tűzmadár,, című alkotását, és bartók-seregi:,, a csodálatos mandarin,, című művét adják elő május 23-án és 24-én. a varsói nagyszínházban május 26-án és 27-én hidas-seregi:,, a cédrus,, című táncjátékával lépnek majd fel.

/folyt.köv./

- 6 -

ly

bb.4./ bemutató.....folyt./-a

egyéb meglepetéseket is tartogat az opera és az erkel színház műsornaptára. új karmestert avatnak kovács jános személyében, mozart:,, a varázsfuvola,, előadásán május 16.-án. a felújított opera főbb szereplői: polgár lászló, horváth józsef, forgács julia, sudlik mária, m.nagy miklós és ötvös csilla lesznek. ugyancsak új szereposztásban adják elő donizetti: ,,don pasquale,, háromfelvonásos vigoperáját, május 22-én. a címszerepet: radnay györgy, ernestoét: leblanc győző, malates-táét: ötvös csaba, norinát pedig lászló margit alakítja./mti/

-.-

bb.5. padlóburkoló színes, mintás kerámia tőfejről

vid/fm/a/-cz

1976. május 5.

a zalaegerszegi kerámia-és cserépkályhagyár tőfej községben működő kerámiagyárát újabb, több mint 300 millió forintos beruházással fejlesztik. ezzel az évi 750 000 négyzetméter falburkoló csempe gyártása mellett megteremtik a színes, mintás padlóburkoló kerámia gyártás feltételeit, a gyár bővítés, az újabb hatalmas munkacsarnok építése és szerelése elkezdődött. a létesítmény a jövő év végére készül el, s évenként 600 000 négyzetméter burkoló anyagot állít elő.

építőanyagiparunk első ízben gyárt és ajánl majd ilyen korszerű burkoló anyagot, amely nemcsak konyha, fürdőszoba, hanem agyag alapanyaga miatt lakószobák padozatának burkolására is alkalmas. az előzetes számítások szerint a fogyasztói ára azonos lesz a parkettáéval./mti/

-.-

bb.7. százezer fácánnal gazdagodik az idén a fejér megyei állomány

vid/fm/a/-cz

1976. május 5.

a fejér megyei vadásztársaságok megkezdték a fácáncsibék keltetését. az idén százezer fácánnal gazdagodik majd a megye állománya: 82 000 tojást kikeltenek, huszezer napocsibét pedig más megyéből vásárolnak állományfrissítés céljára. a kiscsibék szabad kifutókban nevelkednek majd, s néhány hetes korukban bocsátják őket szabadon a vadászterületen./mti/

- 7 -

ly

bb.6. muzeum, gyár és munkások szocialista szerződése

vid/fm/a/-cz

1976. május 5.

uj kezdeményezés bontakozik ki komárom megyében: együttműködési megállapodást kötöttek több városi, nagyközségi, járási közművelődési intézmény és tanács, üzem képviselői. arra törekednek, hogy közös programokkal gondoskodjanak az üzemi munkások, a lakosság művelődéséről, szórakozásáról.

a megyei művelődési központ és a tatabányai könyvtár munkatársai például az almásfüzitői timföldgyár és a tatabányai szőnyeggyár vezetőivel együttesen teremtenek új lehetőségeket a munkások művelődésére.

a komáromi tanács a bejáró dolgozók ismereteinek gyarapítására alakított ki figyelmet érdemlő együttműködést a környező települések vezetőivel. az esztergomi balassa bálint muzeum az nyergesujfalui magyar viscosagyár és az esztergomi marógépgyár több szocialista brigádjával kötött szocialista szerződést. a munkások gyarapítják a muzeum gyűjteményét, segítik a kiállítások megrendezését, a muzeum viszonzásul bekapcsolódott a szóbanforgó gyárak közművelődést segítő munkájába. a tatabányai népházban működő szocialista brigádok klubját a körzeti bányász könyvtár látja el irodalommal. klubtalálkozókat, szakköri bemutatókat és kiállításokat rendeznek közösen az egymással szomszédos községek, a duna menti községek ebben a hónapban együttesen szervezik meg az ifjusági klubok honismereti vetélkedőjét. a császári bábcsoportot vértessomlón és szenden várják vendégszereplésre. tervbe vették a városok bemutatkozását is. az idén esztergom orosz lányban mutatkozik be, majd pedig fordítva. valamennyi megyei, járási és városi közművelődési intézmény bekapcsolódott a, két hét művészet, című kulturális akcióba; együttesen szerveznek minden nagyüzemben és nagyobb településen két hétig tartó kulturális eseménysorozatot. a megyében élő képzőművészek munkáit megismertetik nemcsak a városok, hanem a kisközségek például dad, bakna, kecskéd, vértessomló és bokod - lakosságával is.

/folyt.köv./

- 8 -

bb.6./ muzeum.....folyt./-a

az eddigi tapasztalatok azt igazolják, hogy az egymás munkáját is segítő közművelődési intézmények közösen változatosabb és vonzóbb programot nyújtanak az üzemi dolgozóknak, a települések lakosságának. a jövőben nemcsak a szellemi, hanem az anyagi erőket is egyesítik, hogy még hatásosabb módszereket vezethessenek be a lakosság művelődéséért./mti/

-.-

bb.9. több mint huszonötezer fiatal várnak a miskolci politikai dalversenyre

vid/fm/a/-cz

1976. május 5.

a kisz 9. kongresszusa, valamint a győzelem napja alkalmából május 9-én rendezi meg a kisz borsod megyei bizottsága miskolcon, a diósgyőri sportstadionban a borsodi politikai dalversenyt.

az első alkalommal megtartandó politikai dalversenyre több mint huszonötezer fiatal várnak a borsodi szénbányákból, a borsodi vegyi kombinátaból, a tiszai vegyi kombinátaból és más üzemekből, állami gazdaságokból, termelőszövetkezetekből. a miskolci üzemek ifjúsági munkásai és a középiskolák mintegy tízezer fiatalal képviselik magukat. az ózdi iparvidékről, valamint sátoraljaújhelyről különvonatok, máshonnan pedig külön autóbuszok hozzák a fiatalokat.

az ifjúsági munkásokat, diákokat, a felsőoktatási intézmények hallgatóit az ország különböző részeiből érkező több mint tíz művészeti együttes szórakoztatja majd. /mti/

-.-

bb.10. acélos nád termett a tiszántúlon - befejeződött a nád aratási szezon

vid/fm/a/-cz

1976. május 5.

jó minőségű, ipari feldolgozásra kiválóan alkalmas acélos nád termett hazánk tiszántúli tájain.

/folyt.köv./

- 9 -

bb.10./ acélos.....folyt./-a

a szikes tavak, a csatornák, és a folyók holt ágainak mentén több mint egy millió kéve vízi növényt vágtak le, s ezzel befejeződött az ősszel kezdődött betakarítási idény.

a felgyői állami gazdaság nádüzeme - amelynek munkaterülete hét megyére terjed ki - túlteljesítette tervét. nehéz körülmények között arattak, mert a vizek tartósan nem fagytak be. vizen uszó és szárazföldi gépeket egyaránt „bevetettek”, de így is a termés 60 százalékát kézi erővel takarították be. a téli időszakban sok szövetkezeti gazda dolgozott nádarató brigádokban tömörülve, jó mellékkeresethez jutva.

a vízi növény nagy értéket képvisel, az építőiparban továbbra is nélkülözhetetlen. ezenkívül nádlemezekből, panelekből piaci elárúsító pavilonokat, raktárakat, valamint vikendházakat, garázsokat készítenek.

a tőkés országokban termőhely hiányában rendkívül keresett a magyar nád. a tiszta és a kőrös völgyében betakarított termés 40 százalékát exportálják. /mti/

-. -

bb.11. 1790-es kiadása, török áfium, került szigetvárra

vid/fm/a/-cz

1976. május 5.

a zrinyiek városa nagyértékű könyvtárával gazdagodott: a „török áfium”, 1790-es kiadása került a szigetvári várbaráti kör gyűjteményébe. a kör másfél évtizede gyűjti a szigetvárral, illetve a zrinyiekkel kapcsolatos írásos és tárgyi emlékeket, s valóságos kis muzeumot alakított ki. a költő és hadvezér zrinyi miklós 1660-61-ben - azaz 315 évvel ezelőtt - írta a „török áfium ellen való orvosság”, című röpiratát, amely mai szemmel nézve is publicisztikai remekmű.

/folyt.köv./

hi

- 10 -

bb.11./ 1790-es.....folyt./-a

a költő korában kézzel írott másolatokban terjedt a „török áfium”, majd a rákóczi szabadságharc idején - 1705-ben - kinyomatták bártfán. a most előkerült példány a második kiadásból való, címlapján ez áll: „és most ujjonnan ki-botsáttatott marosvásárhelyen 1790-ben.”, megjelentetésének politikai időszerűségét az előző évben kitört nagy francia forradalom adta. a magyar hazafiak ismét párizsra vetették, vigyázó szemüket, s megint aktuálissá vált számukra a zrinyi-mű, amely a jövőbe vetett hitet és a nemzeti büszkeséget sugározza.

a marosvásárhelyen nyomtatott könyv hányatott sorsára utal, hogy egy része megégett. ezt leszámítva azonban kitűnő állapotban van. érdekesege a kiadásnak, hogy tartalmazza azt az utóiratot, amelyet még a xvii. században csatolt a „török áfium”, -hoz az ismeretlen másoló. a latin és magyar nyelvű epigramma gyakorlott és tehetséges költőre vall. különösen érdekes a zrinyire utaló sorok: „induljunk meg immár kedves hazánk kárán, ne hagyjuk töltni pogányt magunk javán, példát kész mutatni egy vitéz magyar bán.”, /mti/

-. -

bb.12. urbanisztikusok a savaria nyári egyetemen

vid/fm/a/-cz

1976. május 5.

harminc hazai és külföldi város jelezte, hogy elküldi képviselőit az idei savaria nyári egyetemre. első ízben lesznek finn hallgatói az augusztus 8-20 között kilencedszer nyíló kurzusnak. vas megye szovjetunióbeli testvérterülete, a mari oroszok néhány urbanisztikai szakembere az idén is hallgatója lesz. az urbanisztikai kérdésekkel foglalkozó nyári egyetem az idén a regionális tervezés és idegenforgalom kérdéseit vizsgálja az elméleti kutatás és a gyakorlat egységében. munkájához segítséget nyújt a magyar építőművészek szövetsége.

a téma időszerű, hiszen az idegenforgalom mindinkább gazdasági tényezővé válik az egyes országokban. regionális fejlesztési tervek készülnek, intézőbizottságok működnek a fejlesztés érdekében. a nyugat-dunántuli intéző bizottság is egyik ilyen a hazai regionális idegenforgalmi szervek közül, amelyek munkájával közelebbről megismerkednek a résztvevők. /mti/

-. -

- 11 -

hi

bb.13. infra fényképezés a balaton regionális fejlesztési ter-
véhez

vid-fm/fé -cz

1976.május 5.

a balaton két évtizeddel ezelőtt készült regionális fejlesztési tervét túlhaladta a fejlődés gyorsabb üteme. a tervezők számos tendenciát akkoriban nem vehettek figyelembe. az egyes területsávokon belül aránybeli eltolódások következtek be. gyorsabban fejlődtek a belterületek is, de a külterületeken, zártkertekben minden korlátozó intézkedés ellenére nagy kiterjedésben üdülőjellegű fejlődés tapasztalható.

a jövőbeni fejlesztéshez, az aránytalanságok kiegyenlítéséhez a balatoni intéző bizottság javaslatára felülvizsgálják és módosítják a regionális tervet. az építésügyi és városfejlesztési minisztérium területrendezési és fejlesztési főosztálya már megkezdte a nagyszabású munka előkészületeit.

a kezdeti munkához elengedhetetlenül szükségessé vált a kialakult helyzet pontos regisztrálása; az elavult térképek helyébe újabbak készítése. ezt a feladatot különleges felvételekkel, infra fényképezéssel valósítják meg. ezzel a korszerű import anyaggal csak a műegyetem rendelkezik, amely az évm megbízásából a tóparti sávjáról készít légi felvételeket.

az infra fényképezést hazánkban elsőként százhalombatta környékén, a duna szennyezettségének kimutatására használták. a nagyérzékenységű felvételek szembetűnően kimutatták a viztükrön az ipari üzem okozta szennyezettséget is. a balaton partvidéke változásairól is pontos képhez juthatnak majd az infra fényképezéssel.

a balaton regionális tervéhez részletes adatgyűjtést végeznek. a balatoni tárcaközi bizottság megkezdte a gépi adatfeldolgozást is. a települések a nyilvántartás szélességű rendszerében kódszámokat kapnak. elkészül rövidesen a balaton 4000-es méretarányu térképe is./mti/

-.-

- 12 -

bb.14. Lóerő helyett watt - gépesítik, egyszerűsítik a mértékegység-rendszert

i kg/tm/ie/fé La

1976.május 5.

a különféle mérések egységesítése érdekében világszerte áttérnek az országok a nemzetközi mértékegység-rendszer /si/ alkalmazására, a kgst tagországok is elhatározták bevezetését. ennek közös időpontját is meghatározták: 1980.január 1. az egységesítés érdekében magyarországon is megváltozik hivatalosan néhány -szám szerint 16 - mértékegység, erre hozott rendeletet a közelmúltban a minisztertanács.

a különféle szakterületeken szükséges mérések pontossága elengedhetetlenül fontos, a technika fejlődése nyomán azonban a műszerek, mérési eljárások egy része elavult, ujak bevezetése válik sürgetővé. legutóbb 1960-ban jelent meg rendelet hazánkban a mérések korszerűsítéséről, a mostani ennek további pontosítását, finomítását szolgálja, s bevezetése nyomán az si-rendszer teljes körét alkalmazzák majd nálunk is. a nemzetközi mértékegység-rendszert a nemzetközi mérésügyi és más tudományos szervezetek dolgozták ki, munkájukban magyar szakemberek is részt vesznek. az si lényege, hogy egyszerűsíti a sokféle mértékegység-rendszert. egységes alkalmazásukkal feleslegessé válik a nemzetközi kereskedelemben, tudományos együttműködésben és más területeken a gyakran bonyolult átszámítás, a mértékegységek ,,lefordítása,, a saját rendszer ,,nyelvére,,.

a rendelkezésnek megfelelően a mértékegységek többsége - mint a méter, a kilogramm, a másodperc, az amper - továbbra sem változik, néhányat azonban egyszerűsítenek. így többek között a teljesítmény mértékegysége, a lóerő helyett a wattot használják majd. eddig - mint ismeretes - a benzin- és más motorok teljesítményét lóerőben mérték, az elektromos motorét azonban wattban, ezért vált szükségessé az egységesítés. a nyomás mértékegységét is három féleképpen fejezhetik eddig ki, most pascalt vagy bart használnak majd helyettük. például az autógumikba töltött levegő nyomását barban fejezzük majd ki. megszűnik a mázsa, 100 kilogramma lesz a hivatalos mértékegység helyette, mert az si rendszer az egységnek és annak ezerszeresének a használatára törekszik, így a kilogramm után a tonna következik. kivételes esetekben azonban a rendszer eltér ettől, például a gramm tizszeresének, a deka-grammak a használata megmarad.

/folyt.köv./

-13-

bb.14. / Lóerő...folyt/fé

az áttérés az új mértékegységekre néhány szakterületen meglehetősen költséges, de elkerülhetetlen már csak azért is, mert például az exportra gyártott műszerek csak úgy maradhatnak továbbra is versenyben a nemzetközi piacon, ha az si-rendszer jelölésének megfelelően használhatók. az átváltás néhány éves átmeneti időt igényel, ezért az 1976 július elsejével életbe lépő rendelet előírása szerint 1977 végéig kell befejezni a jelenlegi jelölések szerint a mérőeszközök gyártását. 1980. január 1-től már csak az új mértékegységnek megfelelő jelöléssel hozhatók ilyen eszközök forgalomba. az új eszközöket az országos mérésügyi hivatal hitelesíti./mti/

-.-

bb.15. gázolás után elhajtott

i bc/gg/pr/fé -cz

1976.május 5.

ferenczy istván, 48 éves lakatos, budapesti lakos alkoholtól közepes fokban befolyásoltan vezette személygépkocsiját a népköztársaság útján, a belső forgalmi sávban a november 7-tér felől a bajcsy zsilinszky út irányában. a káldy utcai kereszteződésnél a kijelölt átkelőhelyen gyalogosok mentek át, ezért a külső forgalmi sávban haladó járművek megálltak. a többi gyalogjárótól lemaradva egy idős férfi haladt át az uttesten, majd amikor a külső sávot elhagyta, ott a gépjárművek elindultak. ferenczy vigyázatlansága miatt későn vette észre a gyalogost, s bár ekkor erőteljesen fékezett, elütötte. a férfi súlyosan megsérült, ami maradandó testi fogyatékossgot okozott nála. a gázoló gépkocsivezető a baleset után nem állt meg, hanem folytatta útját. az ott közlekedő járművek vezetői észlélve, hogy elhagyta a helyszínt, utána indultak, s a bajcsy zsilinszky utnál megállították. ezt követően ferenczy visszament a baleset színhelyére, ahova rövidesen megérkeztek a rendőrszolgálatok is, és vérvételre előállították. a szolgálatos orvosnak ferenczy pénzt ajánlott fel, amennyiben italos állapotát nem fedi fel.

a fővárosi bíróság ferenczy istvánt nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte és két évre eltiltotta a gépjárművezetéstől.
/mti/

-.-

-14-

bb 16. sörözüvegben csak sör árusítható

i kf/tr um ie cz

1976. május 5.

az elmúlt napokban a kereskedelmi hálózatból olyan üres sörözüvegek kerültek vissza a söriparhoz, amelyekben előzőleg festékeltávolító szert hoztak forgalomba.

a belkereskedelmi minisztérium illetékes főosztálya az ilyen esetekből adódó káros következmények megelőzése érdekében úgy rendelkezett, hogy az élelmiszeriparban és a kereskedelemben használatos üvegekbe - sörös, boros, ecetes stb. palackokba - háztartási vegyiterméket, vegyszert, festési segédanyagot stb. a jövőben forgalomba hozni tilos. amennyiben a kereskedelmi vállalatok, szövetkezetek készletében sörözüvegbe töltött vegyi termék van, az kizárólag az üvegben lévő folyadék pontos megnevezését tartalmazó címkével, s az üveg nyakára - el nem távolítható, feltűnően megjelölt - festett csikkal árusítható./mti/

-.-

bb 17. a strandokon felszámítható a műanyagpohár ára

i kf/tr um ie cz

1976. május 5.

a nyári idényben sokszor ad vitára okot, hogy a vendéglátóipar szabadtéri árusítóhelyein az étel, ital árához hozzászámítják a műanyagpoharak, tálcák árát is. a közelgő szezon alkalmából, a félreértések megelőzése érdekében, megismételték a belkereskedelmi minisztérium ezzel kapcsolatos állásfoglalását. eszerint az egyszerű használatra alkalmas műanyagpohár, tálca, tálka stb. értékét, legfeljebb a tényleges beszerzési árát, a strandokon üzemelő vendéglátó üzletek felszámíthatják. ezeken a helyeken ugyanis a nagy forgalom, a megfelelő mosogatási lehetőségek hiánya és a szokásostól eltérő fogyasztási mód - az italt, az ételt többnyire nem helyben, hanem a strand másik területén fogyasztják el - indokolja a műanyag, edények, használatát. a strandokon kívül egyéb vendéglátó üzletek nem jogosultak az ilyen műanyagcikk árának felszámítására. /mti/

-.-

bb 18. balesetveszélyes játékpisztoly

i kf/tr um ie cz

1976. május 5.

a vásárlók bejelentésére tartott vizsgálat során a kereskedelmi minőségellenőrző intézet megállapította, hogy nagy sándorné, xx. kerületi játékkészítő kisiparos terméke - játékpisztoly és patron - balesetveszélyes, elsütésénél ugyanis a kivágódó patronhüvely szemsérülést okozhat.

/folyt.köv./

- 15 -

8.00/um

T. 2/81

bb 18./balesetveszélyes ...folyt./um

ezért az intézet - a minőségvédelemmel kapcsolatos rendelet alapján - a játékpisztoly és patron árusítását megtiltotta és felhívta a kereskedelmi szerveket és a magánkereskedőket, hogy a játékot haladéktalanul vonják ki a forgalomból. /mti/

-.-

bb 20. hulladékanyagok takarmányozásra - megkezdték a nagyüzemi gyártást és az etetési kísérleteket

vid/um fm cz

1976. május 5.

az állati eredetű, felhasználatlan hulladékanyagok takarmányozási célra való hasznosítására új eljárást dolgoztak ki a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdaságtudományi karán. a módszer lényege, hogy a hulladékanyagot főzéssel fertőtlenítik, gazdasági abrakkal összekeverik, majd kalapácsos darálón átteresztik. az így nyert homogén takarmány két-három hónapig tárolható.

az eljárás gazdaságos, mivel azokat a jó biológiai értékű állati fehérjeforrásokat aknázza ki, amelyeket egyébként megsemmisítenek, elásnak. ezenkívül az új módszer nem igényli a hulladékanyag szárítását, a nagyértékű szárítóberendezések üzemeltetését. minimálisan csökken a tartósítási veszteség is, mivel a szárítási folyamatot kiiktatják.

az eljárást évek óta alkalmazzák kísérleti szinten az egyetemeken. most kezdték el a takarmány nagyüzemi gyártását és a nagyüzemi etetési kísérleteket a nagyszentjánosi kiserőltér állami gazdaságban. 80 állattal etetik a kísérleti takarmányt, s ugyanannyival a hagyományos tápot. a szakemberek vizsgálják a takarmányozási költségek, a súlygyarapodás és a vágóminőség közötti különbségeket, amelyek várhatóan az új eljárással készített takarmány előnyeit igazolják. /mti/

-.-

bb 21. két év alatt csaknem tízmillió forint megtakarítás

vid/um fm cz

1976. május 5.

csaknem ötmillió forint értékű alapanyagot és energiát takarítottak meg 1975-ben a Habselyem kötöttárugyár kazincbarcikai és kurtyáni gyáregységében, s hasonló összeg megtakarítását tervezik az idén is. így két évtized alatt csaknem tízmillió forinttal csökkentik a termelési költséget.

/folyt.köv./

- 16 -

8.25/um

bb 21./két év alattfolyt./um

a különböző gyártási folyamatokhoz szükséges energia mintegy tíz százalékos csökkentésén felül nagy gondot fordítanak az import-gépalkatrészek csökkentésére, azoknak a helyszínen való felújítására. az ugynevezett ráfordítási költségek csökkentését pedig jobb üzem- és munkaszervezéssel, valamint a munkaidő jobb kihasználásával érik el. /mti/

-.-

bb 23. huszmillió dollár értékű tőkés importkiváltás mezőgazdasági gépek részegységeinek gyártásával

vid/um fm cz

1976. május 5.

a győri mezőgazdasági és szolgáltató vállalat az ötödik ötéves tervben jelentősen hozzájárul a népgazdaság devizamérlegének javításához. az 1900 főt foglalkoztató vállalat berendezkedett a mezőgazdasági gépek részegységeinek gyártására. a mezőgazdasági hajtóműveket például hat típusban gyártják. eddig ezeket belgiumból, franciaországból szerezték be. a hajtóműveken kívül mezőgazdasági gépekhez kardántengelyeket is gyárt kiváló minőségben a győri gyár. a gyártást olyan méretűre fejlesztették fel, hogy teljesen el tudják látni a hazai piacot. ezzel az importpótló munkával a gyár az ötödik ötéves tervben 20 millió dollár értékű tőkés importot vált ki, illetve takarít meg.

a hazai piac ellátása mellett ezekből a gyártmányokból jelentős exportot is lebonyolít már a győri mezőgazdasági gépgyártó- és szolgáltató vállalat. a mezőgazdasági hajtóművek és kardántengelyek legnagyobb felvevője a hazai piac mellett a német demokratikus köztársaság. az 1980-ig érvényes szerződés értelmében az NDK-ba 210 ezer kardántengelyt és 150 ezer hajtóművet exportál a győri mezőgép. kisebb tételekben már a tőkés piacra is exportálnak. így a néhány évvel ezelőtti magyar import ezen a téren - a hazai piac maradéktalan ellátása mellett - jelentős exporttá alakult át.

az új termékcsaládok kifejlesztése mellett a vállalat nem hanyagolja el a mezőgazdasági pótalkatrész-ellátást és a gépek garanciális javítását sem. az idén 60 millió forint értékben gyártanak pótalkatrészeket és végeznek javítást. /mti/

-.-

-17 -

8.30/um

10.5.1976

bb. 19. egy műszak, óvoda, bölcsőde - újabb intézkedések a nők helyzetének javítására szólnak megyében

vid fm/il cz

1976. május 5.

a nők gazdasági és szociális helyzetének javítására újabb jelentős lépéseket tettek szólnak megyében. elsősorban az iparban dolgozók munkakörülményeit javították és javítják hatékony módon. a martfői tiszai cipőgyárban tovább csökkentették a nők éjszakai foglalkoztatottságát. nappali tüződét hoztak létre, ahol mintegy háromszáz nő dolgozik állandó egy műszakban, s kialakítottak egy hatórás munkaidővel dolgozó kismama-szalagot is. a május 1. ruhagyár szolnoki gyáregységében is tervbe vették az egyműszakos szalag szervezését. több üzemben olyan munkaterületekre irányították át a kismamákat, hogy jövedelmük a könnyebb munka ellenére sem csökken.

a gyermekes anyák helyzetét az üzemek kívül is sokoldalúan javítják. az elmúlt tervidőszakban mintegy kétezer új óvodai és ötszáznál több bölcsődei hely épült. az üzemek és intézmények anyagi támogatásával az ötödik ötéves tervben hasonló nagyságrendű fejlesztést irányoztak elő. a megye óvoda-ellátottsága ma már csaknem 2 százalékkal meghaladja az országos átlagot. a második műszak megkönnyítésére 128 új felvevőhelyel bővítették a megye szolgáltató hálózatát, különösen az ipari településeken. a patyolat vállalat ez évtől kezdődően a megyének mind a hét városára kiterjeszti az ágynemű kölcsönzést. a megyei tanács által előirányzott több mint 60 millió forint szolgáltatásfejlesztési alapból korszerű, gyorsjavító szalonokat és egyéb szolgáltató egységeket nyitnak./mti/

-. -

bb. 22. együttműködési szerződést kötött a keszthelyi agrártudományi egyetem és a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet

vid fm/il cz

1976. május 5.

a keszthelyi agrártudományi egyetem burgonyakutató intézete és a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet együttműködési szerződést kötött az új hazai burgonyafajták nagyüzemi termesztésére.

a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet - amely a kukorica- és iparnövény-termelési együttműködést kiterjesztette a burgonya termesztésére is - virusmentes vetőmaggal és megfelelő gépekkel kívánja ellátni társult gazdaságait.
/folyt.köv./

- 18 -

8.43/il

16.9.15

bb.22./együtmüködési ... folyt./il

a keszthelyi agrártudományi egyetem burgonya kutató intézete vállalta, hogy a keszthelyen nemesített burgonya fajtákból és fajtajelöltekből nagyüzemi kísérletekre folyamatosan megfelelő mennyiségű és minőségű vetőgumót biztosít. a burgonyafajták agrotechnikai, növényvédelmi, tárolási és feldolgozási információit a keszthelyi kutatók rendszeresen megadják.

az együttműködési szerződés lehetővé teszi, hogy a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet - társulás formájában néhány év múlva 15 000 hektáron - iparszerű termesztésre alkalmas fajtákat termesszen./mti/

bb 24. dr. biró józsef náirobiba utazott

sl/be um hgy

1976. május 5.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter szerdán elutazott náirobiba, ahol a magyar delegáció élén részt vesz az unctad negyedik ülészakának munkájában./mti/

bb. 25. a fővárosi vízművek

tm/pr/il hgy

1976. május 5.

értesíti a fogyasztókat, hogy gépházi üzemzavar miatt szerdán a 10., 17., és 18., kerület magasabb területein és a józsef attila lakótelepen csak csökkentett nyomással tudja a vízellátást biztosítani. így időnként vízhiánnyal kell számolni. az üzemzavar helyreállítása folyamatban van, várhatóan 18 óra után a vízellátás zavartalan lesz az egész városrészben /mti/

-. -

10.25/il

16.10.40

- 19 -

bb. 26. rendőrségi hírek

tm/il hgy

1976. május 5.

borsod megyében a bükk hegység - Lillafüred, vesszősi vadászház alatti -barlangjában mészáros károly 36 éves laboráns miskolci lakos barlangkutató csoportvezető és négy társa egy barlangnyílás kiszélesítése céljából engedély nélkül robbantást végzett. a robbantás következtében

mészáros károly és lantos imre 17 éves iparitanuló, miskolci lakosok olyan súlyosan megsérültek, hogy kórházba szállítás után életüket veszítették. a barlangkutató csoport három sérületlen tagját kivizsgálásra kórházba szállították. az ügyben a borsod megyei rendőrfőkapitányság szakértők bevonásával vizsgálatot indított.

x x x

az orosházi vasútállomáson a sinek között holtan találták orosz bálintné 53 éves nyugdíjas, békéscsabai lakost. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint orosz bálintné feltehetően a békéscsabára közlekedő személyvonatról esett le, amikor az egyik kocsiból a másikba akart átmenni. a vizsgálat folyik.

mezőkovácsházán vízszivattyuzás közben metál lászló 34 éves segéd munkás, helyi lakos a vízelvezető vascsőtől olyan súlyos áramütést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a balesetet az okozta, hogy a szivattyu villanymotorjának szabálytalan bekötése miatt zárlat keletkezett. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

pest megyében kósdon babka daniel 55 éves gépkezelő, helyi lakos munkavégzés után beállt a permetezőgéppel lakása udvarába, ahol az ékszíj levétele közben a kardántengely elkapta a ruháját a gépkezelő olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat folyamatban van./mti/

-.-

- 20 -

bb. 27. osztályülések az akadémia közgyűlésén

t ro/be/pr/il hgy

1976. május 5.

szerdán további három osztály ülését rendezték meg az akadémia 136. közgyűlésén. folytatódott a kémiai tudományok osztályának ülése, ezen kívül a matematikusok, a biológusok valamint a nyelv és irodalomtudományok művelői cseréltek eszmét.

a kémiai tudományok osztályülésén vajta lászló akadémikus elnökölt. tétényi páál akadémikus, szénhidrogénkémiai folyamatok fémkatalizátorok jelenlétében, című előadásában hangsúlyozta, hogy a 10 különböző fémkatalizátor működésének megismerésére irányuló vizsgálatok a petrokkémiai iparban nagy szerepet játszó folyamatok fejlesztéséhez nyújtanak támpontot. a katalitikus eljárásokban szereplő platina-hidrogén rendszerekről számolt be nagy ferenc akadémikus. a téma fontosságát az adja, hogy a petrokkémiai ipar egyik legelterjedtebb és legnagyobb mértékben használt katalizátoráról van szó. egy másik katalizátorral, az ugynevezett zeolitokkal foglalkozott előadásában kalló dénes, a kémiai tudományok kandidátusa. elmondotta, hogy az ioncserélő képességgel és kitűnő adszorpciós sajátosságokkal rendelkező zeolitokból hazánk különösen gazdag készletekkel rendelkezik. a kutatások feltárták ezeknek az ásványoknak hasznosítási lehetőségeit: megfelelő előkészítésük, átalakításuk révén olykor a szintetikus zeolitnál is jobb, de mindenképpen olcsóbb katalizátorokat állíthatnak elő.

markó lászló, a kémiai tudományok doktora arról adott hírt, hogy a veszprémi vegyipari egyetem szerveskémiai tanszékén új katalitikus folyamatokat dolgoztak ki olefinekből, acételekből, hidrogénből és szénmonoxidből kiindulva ugynevezett szerves intermedierek - például alkoholok, aminok és észterek - előállítására. ez az út lehetőséget kínál mosó- és növényvédőszeresek illetve gyógyszer alapanyagok olcsó előállítására. mártá ferenc akadémikus és bérces tiber, a kémiai tudományok kandidátusa közös előadásában számolt be az akadémia gázreakciókinetikai tanszéki kutató csoportjában végzett szénhidrogénkémiai kutatásokról. a szénhidrogének hőbontása a petrokkémiai nagyipar alapanyagai előállításának fontos forrása, a vizsgálatok eredményei alapján megállapították, hogy ennek előrehaladásával olyan elemi folyamatok lépnek fel, amelyek megismerése, jellemzőik megállapítása az egész iparág számára hasznos lehet.

/folyt.köv./
11.00/il

- 21 -

Tb 11.20

bb.27./osztályülések.... folyt./il

egy másik témáról, „a poliolefinok oxidatív degradációjáról”, tartott előadást tudós Ferenc akadémikus. az akadémia központi kémiai kutató intézetében több éve folyó kutatás ismertetése kapcsán elmondta, hogy a poliolefin termékekkel szemben támasztott igények megkövetelik a kedvező kiindulási tulajdonságok megőrzését, azaz a polimer stabilizálását a feldolgozás és alkalmazás folyamán. a hatásos stabilizáláshoz azonban a „öregedés”, mechanizmusának ismerete szükséges. a kutatás - mutatott rá - a polimert károsító fő tényezők /hő, fény, oxigén/ egyedi és együttes hatására végbemenő öregedési folyamat egészének vizsgálatára és az egyes összetevő reakciólépek lefutásának tanulmányozására irányult.

x x x

/folyt.köv./

bb. 28. szupravezető mágnes a debreceni atomki-ben

vid kz/il hgy

1976 május 5.

debrecenben, a magyar tudományos akadémia atommagkutató intézetében működő 5 millió voltos elektrosztatikus gyorsító egyik mérőcsatornáján protonnyalábbal előállított atommag állapotokat vizsgálnak. az ilyen mérésekhez nagyon erős mágneses teret kell előállítani. ezt az intézetben szupravezető mágnesekkel oldják meg. hazánkban eddig 6-8, nagyjából külföldről beszerzett szupravezető mágnes került használatba. a debreceni szupravezető mágnesrendszer két különlegesen kialakított mágnesét az atomki kutatói saját terveik alapján a dubnai egyesített atomkutató intézetben, a szovjetunióban tekercselték. a berendezés kipróbálása folyamatban van az atomki hideglaboratóriumában./mti/

--

11.10/il

- 22 -

bb. 29. megkezdték a dohánypalánták kiültetését

vid kz/il hgy

1976. május 5.

az évtizedek óta kialakult gyakorlatnak megfelelően hazánk legnagyobb dohánytermelő vidékén, a nyírségben és környékén az idén is május első napjaiban kezdték meg a dohánypalánták kiültetését. a szabolcsi termelők közül az ibrányi rákóczi és a nyírbátori új barázda, hajdu megyében a monostorpályi tanácsköztársaság tsz-ben fogtak hozzá elsőként e fontos munkához. a hét második felében megkezdik az ültetését szabolcs-szatmár megye két dohánytermelési társulásában részvevő mezőgazdasági nagyüzemekben is. az idén már 93 univerzális dohánykombájn segíti a gazdaságokat e nagyon élmunkaigényes termelési folyamat elvégzésében. az elmúlt napokban hulló csapadék kedvezett, mert az ültetéshez kevesebb vizet kell használni.

a nyíregyházi fermentáló vállalat körzetében az idén 10 100 hektáron termelnek dohányt. a leszerződött terület azonban a múlt évinél és az előirányozottnál egyaránt kevesebb. a palánták nevelésében viszont a tavalyihoz képest is előrelépés történt. a szükséges palántáknak hárommegyed részét már fóliasátrak alatt állították elő a múlt évi 57 százalékkal szemben. ez a módszer nemcsak olcsóbb a hagyományosnál, hanem eredményesebb is, mert a szeszélyes időjárás kevesebb kárt okozhat a gyenge növényekben. részben ennek is betudható: szaporítóanyag olyan bőségesen áll rendelkezésre hogy a leszerződöttnél 5-600 hektárral nagyobb területre is elegendő lenne. /mti/

--

felhasználható: 15 órától

bb. 30. félmillió vendéget vár a szegedi nyári fesztivál

vid kz/il hgy

1976. május 5.

szegeden a technika házában szerdán délután ülést tartott a nyári fesztivál intéző bizottsága. a művészeti, a közművelődési, a kereskedelmi, a vendéglátóipari, a sportvezetők számoltak be az idei szegedi ünnepi hetek előkészületeiről.

/folyt.köv./
12.40/il

- 23 -

bb.30./félmillió ...1. folyt./il

többek között elmondották, hogy a város sokrétű nyári programjára mintegy félmillió vendéget várnak az ország egész területéről és külföldről, elsősorban a szomszédos országokból.

a szabadtéri játékok dóm téri színpadán július 24-től augusztus 21-ig tizenhat előadást tartanak. madách „az ember tragédiája”, című drámai költeménye három este kerül színpadra szinetár miklós és félix lászló rendezésében. ádám hegedüs géza, éva bánási ildikó, lucifer lukács sándor lesz az ur hangját básti lajos szólaltatja meg.

verdi nabucco című operáját három alkalommal láthatja a közönség békés andrás rendezésében, oberfrank géza vezényletével. az előadáson a szófiai stojan popov és stefan elenkov, az odesszai ninelj tkacsenko és kiváló hazai operisták éneklnek a főbb szerepeket.

ugyancsak háromszor szerepel a programban erkel bánk bán című operájának előadása vámos lászló rendezésében, pál tamás vezényletével. az előadások szerepeit ismert művészeink simándy józsef, moldován stefánia, komlóssy erzsébet, szalma ferenc, radnay györgy, kovács józsef, sólyom nagy sándor, gyimesi kálmán és réti csaba éneklnek.

négy este kerül színpadra strauss daljátéka „a cigánybáró”, az előadást horváth zoltán rendezi és medveczki ádám vezényletével. a darab főbb szerepeiben palcsó sándorral, házy erzsébettel, komlóssy erzsébettel, melis györggyel, berdál valériával találkozik majd a közönség. a daljáték szólótáncosa kum zsuzsa, pongor ildikó és erdélyi sándor.

a huszonötéves jubileumát ünneplő magyar állami népi együttes az idén ismét fellép a dóm téren. három este mutatja be az ecseri lakodalmas című műsorát, az együttes rendező koreográfusa létai dezső irányításával.

a különféle produkciók dizsleteit varga mátyás, forray gábor, vámos lászló, csikós attila, mayer lászló a jelmezeket vágó nelly, szeitz gizella, márk tivadar tervezi.
/folyt.köv./

11.40/il

- 24 -

bb.30./félmillió... 2. folyt./

a szabadtéri játékok előadásai iránt a szokásosnál is nagyobb érdeklődés nyilvánul meg: több mint ötvenezer jegyet már elővételben megvásároltak.

a dóm téri esték mellett mintegy ötven más, országos érdeklődésre számot tartó, zenés, képzőművészeti, sport és más szórakoztató esemény várja az ünnepi hetek időszakában szegedre látogató turistákat. ezek közül is kiemelkedik az idén a szegedi ipari vásár és kiállítás, amely centenáriumot is köszönt: száz éve rendezték ugyanis az első ilyen kiállítást a városban.

a július 23-tól augusztus 8-ig nyitvatartó ipari sereg-szemlén egyébként kétszázötven hazai és mintegy ötven jugoszláviai vállalat mutatja be termékeit.

a program szerint a bemutató termekben és a művelődési házakban tizenhat képzőművészeti, iparművészeti, fotó, könyv és más kiállítás nyílik. a 17. szegedi nyári tárlatot július 25. és augusztus 29. között tekinthetik majd meg az érdeklődők a helyi muzeum képtárában.

a fogadalmi templomban rendezett orgonahangversenyek a városi tanácsháza udvarán tartott kamarakonzertek, az új szegedi liget szabadtéri színpadán sorra kerülő könnyűzenei esték, tudományos konferenciák, pedagógiai és művelődéstudományi nyári egyetemek, nemzetközi sporttalálkozók szintén szerepelnek a programban. sokezer fiatal várja az ország egész területéről a szegedi ifjúsági napokra, a szakszervezeti népi-tánc együttesek minősítő versenyének bemutatóira.

a kereskedelem és a vendéglátóipar megerősített létszámmal várja a nyári vendégeket. a turisták tájékoztatására városszerte új utbaigazító táblákat helyeznek majd el. bár a szállodahiány még mindig gond szegeden, mégis remélhető, hogy a diákkolégiumokban és a fizetővendég szolgálat révén mindenkinek megfelelő éjszakai szállást biztosítanak majd a vendéglátók./mti/

--

bb. 27. /osztályülések ... 2. folyt./il

a biológiai tudományok osztálya balogh jános elnökletével tartotta meg ülését. az osztályelnök beszámolójában elmondta, hogy a magyar tudományos akadémia kutatóhelyein két fő irányban jelölték ki a kutatásokat.
/folyt.köv./
11.55/il

- 25 -

11.55

bb. 27./osztályülések3. folyt./il

az egyik: „az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusa, /bioreguláció/, a másik „az ember és természeti környezetek „ /bioszféra/ „védelme, „ címet viseli. a beszámoló szakterületenként ismertette e két irányban elért főbb eredményeket. a biológusok állást foglaltak az alap kutatások fontossága mellett, kiemelve: az nincs ellentétben azzal a követelménnyel, hogy a tudomány művelői a társadalmi gyakorlat problémáinak megoldására vállalkozzanak.

az osztály másik állásfoglalása sürgette a tanszéki kutatások további fejlesztését. hangsúlyozták, hogy az eddiginél sokkal jobban ki lehet és ki kell használni a felsőoktatási intézményekben lévő tudományos kutatási lehetőségeket. a beszámoló felhívta a figyelmet az országos környezetvédelmi tanács nemrég hozott határozatára, a balaton regionális komplex környezetvédelmi kutatási programjára. e program koordinálására a magyar tudományos akadémiát kérték fel, s a szervező munkához a tihanyi biológiai kutató intézetben adnak majd segítséget.

x x x
/folyt.köv./

bb. 31. újból megindultak a mezőgazdasági munkák csongrádban - károkat okoztak a fagyok a gyümölcsösökben és a szőlőültetvényekben

vid kz/il hgy

1976. május 5

csongrád megyében szerdán újból megindultak a mezőgazdasági munkák. áprilisban és májusban mintegy 70 milliméter csapadék hullott a megyében, ami sokat használt, de ugyanakkor helyenként belvizek is keletkeztek. csupán makó város határában nyolcszáz hektár területet borít olyan mennyiségű víz, hogy legjobb esetben csak május végén tudnak gépekkel rámentni ezekre a talajokra. ahol felszikkadtak a földek, ott teljes erővel vetik a kukoricát. a takarmánygabona magjának eddig csaknem hatvan százaléka került földbe csongrádba.

/folyt.köv./
12.05/il

- 26 -

16/12⁵⁰

bb. 31./újból megindultak folyt./il

felmérték a tavaszi fagyok okozta károsodásokat. a korai szőlők - az ezerjő, a csongrádi kadarka és a hárslevelű - ültetvényeiben mintegy negyven százalékos termés kieséssel kell számolni. különösen zákányszék, ásothalom és pusztamérges körzetében pusztított a köddel is együttjáró elemi csapás. a gyümölcsfák közül a sárgabarack, cseresznye és meggyfák sinylettek meg legjobban a fagyokat. a korai burgonyát annyiban érintette a kellemetlen időjárás, hogy a szokásosnál legalább egy héttel később várható csak a megjelenése a piacokon./mti/

--

bb. 33. időjárásjelentés

il hgy

1976. május 5.

a meteorológiai intézet jelenti május 5-én 12 órakor

napos idő

a szovjetunió európai területének északi felére hűvös nedves levegő áramlott. ennek következtében ott lehült a levegő, sokfelé esik az eső, erős szél fúj. a hideg levegő vonulása során csak kisebb mértékben érintette közép-európát, elsősorban annak északi felén okozott változást. a hideg levegő elvonulása után nyugat- és közép-európa felett leszálló légmozgású zóna jött létre, amelyben általában kevés a felhő, több órán keresztül zavartalanul süt a nap. a következő 24 órától kezdve erre a vidékre néhány fokkal melegebb levegő érkezik délnyugat felől, ezért erősödő felmelegedés, jobbára napos, száraz idő várható.

hazánkban kedden időnként megnövekedett a felhőzet, 7-12 óra közötti napfénytartamot észleltek. a dunántul északi felében sokfelé, másutt csak egy-két helyen volt zápor, zivatar. a lehullott csapadék mennyisége csak körmenden érte el a 7 mm-t, máshol ennél kevesebbet mértek. a legmagasabb nappali hőmérséklet 19-25 fok között alakult. szerda hajnalra 6, 13 fokig hült le a levegő. délelőtt kevés volt a felhő, a hőmérséklet 11 órakor már 18-21 fok között volt.

/folyt.köv./
12.40/il

16/12⁵⁰

- 27 -

bb.33./idő ... folyt./il

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 15,8 fok volt, a százéves átlagnál 1,3 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, gyengén emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor sífoknál 15 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

nappali felhőképződés, szerdán néhány helyen lesz zápor, csütörtökön eső nem várható.

mérsékelt, változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 21-25 fok között.

a duna vízállása budapestnél 212 cm, a vízhőmérséklet 13,2 fok./mti/

--

bb. 32. új magyar - osztrák határátkelő nyílik - az idegenforgalom fejlesztéséről tárgyalt a vas megyei tanács vb

vid kz/il hgy

1976. május 5.

a megye idegenforgalmának fejlesztéséről tárgyalt szerdán a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. a történelmi emlékekben, műemlékekben, természeti szépségekben, néprajzi értékekben gazdag nyugat-magyarországi táj az ország jelentős idegenforgalmát lebonyolító vidékei közé tartozik. a sokféle adottságot kihasználják a turisták, az üdülők. a mérhető idegenforgalom öt év alatt csaknem megkétszereződött. a belföldi forgalomra a csoportos kirándulás a jellemző. erőteljesen nő az üzemi dolgozók, szocialista brigádok, társadalmi szervezetek kollektív kirándulásainak száma. emellett mind többen üdülnek, főleg kőszegen, kőszeg-hegyalján és az abszolút csendet, kikapcsolódást nyújtó órségben.

/folyt.köv./
13.00/il

- 28 -

13.05

bb. 32./új magyar folyt./il

a megyében lévő négy, ausztriába, illetve jugoszláviába szülő, határátkelőn évente mintegy 300 000 külföldi vendég érkezik. nagyobb részük csupán átutazó, így a tranzitellátásukról gondoskodnak. rövidesen újabb határátkelőhely nyílik bucsu községnél hazánk és ausztria között. vasban a bükí gyógyfürdőt szeretik a legjobban a szomszédos osztrák vendégek: tavaly 30 000-en vették igénybe a szolgáltatásait.

a növekvő idegenforgalom igényeinek kielégítésére szünet nélkül fejlesztik a vendéglátást és a kereskedelmet. az elmúlt öt év alatt 50 százalékkal nőtt a szálláshelyek száma, s 6000 négyzetméterrel a vendéglátó egységek alapterülete. bükí fürdőn 300 személyes szot gyógyszálló, száz személyes szálló épül. kőszegre szállodát, motelt terveznek, s új étterem is épül. a létesülő korszerű diákotthonok és kollégiumok a nyári szünetben tesznek jó szolgálatot az idegenforgalomban. bővítik a fizetővendég hálózatot. körmenek, celladömlök ezer-ezer adagos önkiszolgáló éttermet kap.

a megye lakosságának hétvégi pihenési, szórakozási igényeit is kielégítik. ilyen vonatkozásban az órségi vadászat, a szajki tórendszer a mesteri és borgáti fürdő, a szombathelyi és a kőszegi parkerdő jön számításba./mti/

--

bb. 35. a kgst és finnország közlekedési együttműködési munkacsoportjának ülése budapest

i kf/fe/ie/il cz

1976. május 5.

szerdán megkezdődött a kgst és finnország együttműködési bizottsága közlekedési munkacsoportjának ötödik ülése budapestben, a postások benczur utcai művelődési központjában.

a május 7-ig tartó tanácskozáson a kgst-tagországok és a finn köztársaság képviselői foglalkoznak a vasúti közlekedés korszerűbb automatizálási, telemechanikai és távközlési eszközeinek közös létrehozásával kapcsolatos kérdésekkel és egy központi közlekedési diszpécser szolgálat megszervezésével. ezen kívül megtárgyalják az együttműködés lehetőségeit a közúti forgalombiztonság javításában, valamint a tengeri hajók osztályozásában és felügyeletében.

x x x

/folyt.köv./
13.05/il

- 29 -

13.05

bb.35./a kgst folyt./il

a kgst és a finn köztársaság között létrejött megállapodás alapján az együttműködési bizottság öt munkacsoportja közül a közlekedési munkacsoport 1974. júniusában tartotta első ülését. az eddigi négy találkozáson foglalkoztak a kgst tagállamok és finnország közötti nemzetközi áru fuvarozás fejlesztésének szervezési, műszaki, gazdasági és jogi feltételeivel.

a korábbi találkozókon nagy figyelmet szenteltek a közúti áruszállítás fejlesztésének. munkájuk is közrejátszott abban, hogy a finnországból a kgst országokba irányuló közúti export forgalom 22 százalékkal, az import 10 százalékkal volt nagyobb mint 1973-ban. a munkacsoport tájékoztató összefoglalót készített a kgst-tagállamok és a finn köztársaság között 1980-1990-ben közúton szállítható árukról és azok várható mennyiségéről: az adatok szerint a közúti áru forgalom öt év múlva mintegy 80 százalékkal, 1990-re pedig csaknem háromszorosára növelhető.

L. Tavalny

külön foglalkozott a munkacsoport a konténeres áruszállítással, amelyet egyelőre más fuvarozási módokkal kapcsolnak össze. a konténeres fuvarozás fejlesztése érdekében összeállították a szállítótartályok fogadására, átrakására és tárolására alkalmas terminálok jegyzékét, a kgst tagállamokban és finnországban összesen 112 konténerfogadásra is alkalmas, közlekedési csomópont van.

a kgst-országok és a finn köztársaság közlekedési együttműködésével foglalkozó munkacsoport eddigi tevékenysége azt mutatja, hogy indokolt és hasznos volt a szerv létrehozása: ez az együttműködési forma is hatékony eszköze a sokoldalú nemzetközi közlekedési együttműködés bővítésének. /mti/

bb. 34. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke május 5-én 13 óráig
il se

1. ballagás
 2. színészszerződés
 3. szobrok
 4. bemutató
 5. kerámia
- /folyt. köv./
13.10/il

- 30 -

T. B. S. T.

bb.34./a belföldi folyt./il

6. szoc. szerződés
 7. fácánok
 8. butorgyártás
 9. dalfesztivál
 10. nádaratás
 11. könyvritkaság
 12. nyári egyetem
 13. balaton-fejlesztés
 14. mértékegység-rendszer
 15. gázolás után elhajtott
 16. sörösüveg
 17. műanyagpohár ára
 18. balesetveszélyes játékpisztoly
 19. a nők helyzete szolnok megyében
 20. hulladékanyagok takarmányozásra
 21. megtakarítás
 22. együttműködési szerződés
 23. huszmillió dollár
 24. bíró nairobi utazott
 25. a vízművek közleménye
 26. rendőrségi hírek
 27. osztályülések
 28. szupravezető mágnes
 29. dohányültetés
 30. szegedi játékok
 31. mezőgazdasági munkák
 32. vas mezei tanács vb ülése
 33. időjárás
 34. hírjegyzék
- /mti/

--

bb. 36. május 8: vöröskeresztes világnap

t don/be/pr/il cz

1976. május 5.

„a vöröskereszt fiatal!”, - ezt a jelszót választotta az idei vöröskeresztes világnap témájául a vöröskereszt, a vörös félhold, a vörös oroszlán és a nap társaságok ligájának kormányzó tanácsa. május 8-án a jelszó jegyében rendeznek ünnepeket szerte a világon, hogy demonstrálják: a vöröskereszt képes megújodni, képes az egyetemes haladáshoz igazodva programot kidolgozni és megvalósítani.

/folyt. köv./
13.15/il

- 31 -

T. B. S. T.

bb.36./május folyt./il

gazdag program köszönti az idei vöröskeresztes világnapot - mondta dr. vidosfalvy magda főorvos, a magyar vöröskereszt főtitkárhelyettese, aki szerdán tájékoztatta a sajtó munkatársait a vöröskeresztes világnap hazai megünnepléséről. a központi eseményt csillebércen, az uttörő nagytábor sportpályáján tartják május 7-én, ahol hantos jános főtitkár méltatja a világnap jelentőségét. e programban kap helyet az országos ifjusági elsősegélynyújtó verseny döntője, a verseny győztes és helyezett csapatainak bemutatója.

az idei jelszó arra hívja fel a vöröskereszt-szervezeteket, hogy a szokásosnál hangsúlyozottabban fordítsák figyelmüket az ifjú vöröskeresztesek munkájára, hiszen az újra megújulásnak egyik igen fontos feltétele az aktivisták utánpótlása. azokból a fiatalokból kell pótolni az elfáradtakat, akik ma az iskolai élet keretein belül ismerkednek meg a vöröskeresztes teendőkkel. a világnapi jelszó jegyében hívja fel a magyar vöröskereszt vezetősége is helyi szervezeteinek figyelmét az ifjú vöröskeresztesekre. segítsék minden eddiginél körültekintőbben a fiatalokat, hogy majd alkalmasakká válhassanak felnőttként is tovább folytatni ezt a munkát., amelyet a megelőző generációk oly eredményesen bontakoztattak ki.

a magyar vöröskereszt mindig megbecsült tagja volt a nagy nemzetközi vöröskeresztes családnak: tevékenységét az egész társadalom ügyét szolgáló, a dolgozók széles körét aktivizáló mozgalommá fejlesztette. a magyar vöröskereszt cselekvően részt vett és vesz a nemzetközi segélyakciókban is. az elmúlt 20 esztendőben csaknem másfélszáz alkalommal küldött mintegy 50 országba sok tízmillió forint értékű segélyt. a magyar vöröskereszt szerény lehetőségeihez képest segíti a fejlődő afrikai, ázsiai országok vöröskereszt-szervezeteit és a nemzeti függetlenségükért, szabadságukért küzdő népeket is. tavaly például a vöröskeresztes bélyegakció során több mint 20 millió forint segélyalap gyűlt össze, demonstrálva a magyar dolgozók szolidaritását./mti/

-. -

felhasználható: 15.00 órától

bb.39. csóhány kálmán kiállítása szécsényben

vid kz/il cz

1976. május 5.

a szécsényi kastélymuzeum galériájában szerdán megnyílt csóhány kálmán munkácsy-dijas grafikusművész kiállítása. a tárlatot, amelyen csóhány kálmán negyven rajza, litográfiája, rézkarca látható, lóránt jános munkácsy dijas festőművész nyitotta meg./mti/

-. -

- 32 -

13.25/il

16.15

bb. 41. tavaszi fagykár a kiskunsági szőlősökben, a kertészetek még várnak a palánták kiültetésével

vid kz/il cz

1976. május 5.

a kiszámíthatatlan időjárás nehezíti a bács-kiskun megyei kertészek munkáját. a napfényes duna-tisza közén mindennap meglepetést tartogat a természet. az utóbbi napok fagypont alá süllyedt hőmérséklete „megcsipte”, a fűtőt bontó szőlőágakat, s kárt tett a virágzó almásokban is. a kár mértékének felbecsülését hátráltatja, hogy szinte pásztáránt és fánként különböző az elfagyás. a zsenge kelésű szántóföldi növények viszont átvészelték a hajnali fagyokat, ami az erős páraparazoidésnek köszönhető. az átmenet nélküli fojtó meleg „huzza”, lombosítja a késésben lévő növényeket, hatására szárba szökken a rozs és virágzanak a korai vetésű borsótablák. a korai nyár azonban nem téveszti meg a megye kertészeit, tartanak az időjárás szeszélyétől és várnak az előnevelt zöldegyalánták kiültetésével. a „fagyosszenteket”, követő napokban milliószámra kerülnek majd szabadföldre a tápkockában nevelt virágzó paprika, és paradicsompalánták./mti/

-. -

bb. 42. fogadás a szovjet sajtó napja alkalmából

t bc/be/pr/il cz

1976. május 5.

a szovjet sajtó napja alkalmából i. p. aboimov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének sajtóattaséja szerdán fogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson megjelent grósz károly, az mszmp központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának vezetője, lakatos ernő a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnökhelyettese, pálffy józsef, a magyar újságírók országos szövetségének elnöke, az országos lapok, a rádió és a televízió több vezetője és munkatársa. ott voltak v. j. pavlov nagykövettel az élen a nagykövetség munkatársai, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több sajtóattaséja./mti/

-. -

13.35/il

- 33 -

16.14³⁰

bb 37. a közlekedési morál nemcsak hatósági feladat - országos közlekedésjogi konferencia sopronban

vid/um kz cz

1976. május 15.

Szerdán Sopronban megnyitották a IV. országos közlekedésjogi konferenciát. A háromnapos tanácskozás résztvevőit Raszler Mihály, a városi pártbizottság első titkára köszöntötte, majd dr. Korom Mihály igazságügyminiszter tartott előadást. Előadásában kifejtette, hogy a jogalkotóknak és alkalmazóknak is feladatuk a közlekedés fejlődésének, biztonságának elősegítése, a közúti áru és személyszállítás zavartalanságának biztosítása.

A konferencia céljairól és első napi vitáiról dr. Patkós Lajos, a fővárosi bíróság elnöke, a konferencia soros elnöke a következőket mondta az MTI munkatársának:

- a megfelelő közlekedési morál kialakítását, a közlekedés biztonságának megteremtését, a közlekedés jó megszervezését nem tekintjük csak hatósági feladatnak. Társadalmi ügyként kell kezelnünk mindazt, ami a közlekedéssel kapcsolatos. A különböző rendelkezések betartatása, a büntető szankciók alkalmazása mellett nagyon fontos a nevelő, a felvilágosító munka. Mindezek mellett természetesen szükség van a büntető rendelkezések szigorú és következetes alkalmazására is.

- a megnyitó plenáris ülés után konferenciánk már szerdán a különböző munkabizottságokban folytatott munkáját. Igen hasznos észrevételek hangzottak el a büntetőjogi munkabizottság ülésén. Az új BTK közlekedésjogi rendelkezéseiben már dolgoznak a szakemberek. Ezek a rendelkezések előreláthatóan két-három év múlva lépnek életbe. A törvényalkotási munka demokratizálását mutatja, hogy ilyen széles körben is megvitatják a teendőket. Figyelemre méltó álláspont, hogy el kell határolni a közlekedési szabálysértéseket a közlekedési vétségektől, a közlekedési vétségeket pedig a közlekedési büntetésektől.

Bíróságaink a gyakorlatban már egyre inkább alkalmazzák a gépjárművezetéstől való eltiltást. A törvény tíz évig terjedő eltiltást tesz lehetővé. Vita van arról: az új rendelkezések mondják ki, hogy az eltiltás adott esetben örökre is szólhat, az olyan vezetőknél, akik alkatilag teljesen alkalmatlanok járművezetésre, s így állandóan veszélyeztetnék a közlekedés biztonságát.

/folyt.köv./

- 34 -

13.40/um

1614³⁰

bb 37./a közlekedési ...folyt./um

- ugyancsak vita van az ittasság megítélésénél. A bírói gyakorlat ennél is a szigorítás felé hajlik. Jelenleg, aki először vezet ittasan és nem okoz karambolt, csak pénzbüntetést kap. Ezen a téren szigorítás várható. Elképzelhető lesz az is, hogy az ittasság súlyosabb fok már önmagában is a gépjárművezetéstől való eltiltást vonja maga után.

A konferencia államigazgatási munkabizottságában igazgatási és forgalomszervezési teendők kerültek megvitatásra. Az a vélemény, hogy megfelelő szervezéssel lényegesen lehet javítani a közlekedés biztonságán. Egy munkabizottság megvitatta az új kresz végrehajtásával kapcsolatos feladatokat, egy másik pedig a kártérítésekkel foglalkozott./mti/

-. -

bb 38. új autószerelv

vid/um kz cz

1976. május 5.

A keleti országrészt átszelő 4. számú főközlekedési útvonal mentén, fegyvernek térségében, új autószerelvényt helyeztek üzembe. Az ötmillió forint költséggel kialakított létesítmény teljesítőképessége évi 40 ezer üzemóra. korszerű felszereltsége lehetővé teszi, hogy a II-es szemléit, minden karbantartási műveletet elvégezzen. A szervizállomás mellett 2500 négyzetméter alapterületű autós pihenőt és benzinkutat alakítanak ki.

/mti/ gépkocsik

-. -

bb 44. a BKV értesíti

tm um pr cz

1976. május 5.

Az utazóközönséget, hogy május 6-án üzemkezdettől a 11. számú főközlekedési út átadásával a 34, 34/y jelzésű autóbuszokat az Árpád-híd irányában az Emőd utca - Csalmá utca - Attila utca - Csetz J. utca - Szentendrei út, majd tovább eredeti útvonalon közlekedtetik./mti/

-. -

13.40/um

1614³⁰

- 35 -

bb 40. az olvasók jobb kiszolgálásáért - a művelt nép bevezeti a könyvcsekket

t ró/tm um pr cz

1976. május 5.

a művelt nép könyvterjesztő vállalat alapos előkészítő és széles körű elemző munka után az olvasók könyvvásárlását megkönnyítő szolgáltatást vezet be. a könyvcsekkreől szerdán a magyar sajtó házában drucker tiber, a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének főtákosára és preszter sándor, a művelt nép könyvterjesztő vállalat igazgatója tájékoztatta az újságírókat.

a könyvcsekk az eddigi gyakorlattól és hagyományoktól eltérő, újszerű szolgáltatás. lényege, hogy a vásárló egy adott könyvesbolttal a csekk átvételkor írásbeli megállapodást köt. vásárláskor, illetőleg a törlesztés befizetésekor az egymástól színikben is megkülönböztetett szelvényeket veszik igénybe. lényeges, hogy az első vásárláskor a könyvek értékének mindössze egynegyed részét kell kifizetni, majd ezután havonta fizeti a vásárló a törlesztés részleteit. egy-egy könyvcsekk 17 lapból álló 1000, illetve 2000 forint értékű könyvvásárlást biztosító csekkfüzet: mindkét fajta, illetve értékű könyvcsekkből megfelelő mennyiséget hoznak forgalomba még az idei ünnepi könyvhét előtt. lényeges tudnivaló, hogy ezt a szolgáltatást - egyelőre - csak a művelt nép könyvterjesztő vállalat boltjaiban, a vidéki városok könyvüzleteiben lehet igénybe venni. a könyvcsekket abban az üzletben lehet vásárlásra felhasználni, amelyben váltották, ha a csekkfüzet belet, és tulajdonosa kedvezőnek találta a vele való vásárlást, bár-mikor újabb csekkfüzetet válthat.

a könyvcsekkre nyújtott részletfizetési kedvezményt kamat nem terheli, a vállalat mindössze három százalék kezelési költséget számít fel.

az új szolgáltatás igyekszik megfelelni a tömegkönyvforgalom igényeinek, jelentősége elsősorban mégsem abban áll, hogy megkönnyíti a könyv vásárlásának körülményeit, és egyszerűsíti az ügyintézkést, hanem hangsúlyosan abban, hogy a csekk tulajdonosok talán jobban kötődnek majd a könyvekhez, az értékes irodalomhoz. a tulajdonosok valamennyi tájékoztató kiadványt ingyen megkapnak, s ezen kívül igénybe vehetik az ugynevezett könyvkereső szolgálat munkáját. ennek az a lényege, hogy valamely, az illető lakhelyén nem kapható könyvet más városból is beszereznek számára. lényeges tudnivaló az is, hogy a könyvcsekkel - ha a szerződést úgy kötik meg - vásárolhatnak azok is, akik az antikváriumokban szeretnek buvárokodni, a régi könyveket szeretik, keresik./mti/

- 36 -

13.45/um

14-45

bb. 43. tragikus gyermekhalál somogy megyében

tmpr/il cz

1976. május 5.

tragikus kimenetelű lakástűz volt gadácson, a fő utca 21. számú házban. a szoba fűtését szolgáló kalor típusú széntüzelésű kályha sugárzó hőjétől az alig hat centiméterre lévő (apirfalvédő meggyulladt, s a tűz áttért a gyermekágyra, matracra, és egyéb ruhaneműre is. a tüzet a szomszédok vették észre, és oltották el. a szobában magárahagyott egy éves l. zsuzsanna halálos égési sérülést és füstmérgezést szenvedett.

ismét gyermekéleletet követelt a gondatlanság. pedig: hány-szor hangzott már el felhívás, figyelmeztetés élőszóban és a sajtó hasábjain, amely a szülőket nagyobb gondosságra intette: nem többről van szó, mint betartani a szabályokat: tüzelőberendezés egy méteres körzetében ne tartsanak éghető anyagot, a tüzelőberendezéseket felügyelet nélkül ne üzemeltessék, kisgyermeket ne hagyjanak egyedül a lakásban. ezek a szabályok az életvédelmet, elsősorban a gyermekek biztonságát szolgálják betartásuk csupán több gondosságot, figyelmet, nagyobb felelősséget igényel valamennyi felnőttől./mti/

-.-

bb. 45. lázár györgy fogadta az nszik munka- és szociális ügyi miniszterét

t sz/tm/ie/il cz

1976. május 5.

lázár györgy, a minisztertanács elnöke szerdán hivatalában fogadta walter arendtet, a német szövetségi köztársaság munka és szociálisügyi miniszterét. a szívélyes hangulatu találkozáson részt vett karakas lászló munkaügyi miniszter. ott volt karl münchen az nszk budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is./mti/

14-50

-.-

- 37 -

bb.46. 10 millió turistát várnak öt év alatt a hajduságba

vid kz/il cz

1976. május 5.

10 millió turistát várnak az v. ötéves terv időszakában a hajduságba, s a következő esztendőben méginkább kihasználják a táj idegenforgalmi adottságait, a debreceni és hajduszoboszlói gyógyfürdők, valamint a hortobágyi nemzeti park vonzását.

az ezzel kapcsolatos tennivalókat tárgyalta meg szerdán debrecenben tartott ülésén a hortobágyi intéző bizottság. az idegenforgalmi rendezvények programjában mint az ülésen elmondták továbbra is ott szerepel a hortobágyi nemzetközi lovasnapok megrendezése, a hidi-vásár, a debreceni virágkarnevál és a hajduszoboszlói idegenforgalmi hét. az utazás, az elszállásolás, az ellátás javítása érdekében egész sor intézkedés, beruházás szerepel a tervben.

az v. ötéves tervben több mint 100 millió forintos költséggel korszerű köuti és vasuti átkelő épül ártádon. elkészül a 4-es számú főközlekedési ut debreceni átkelő szakasza, a miskolci és a hortobágyi ut bevezető szakaszával együtt. emellett a megyében mintegy 500 kilométer hat méternél keskenyebb ut szélesítésére, korszerűsítésére kerül sor. a következő esztendőben - a fő utak mentén - két új benzintöltő állomást adnak át a rendeltetésének. több új autó szerviz nyílik, több régibt pedig korszerűsítenek. debrecenben, berettyóújfaluban, hajduböszörményben új vendéglátó üzemeket adnak át, hajduszoboszlónál lévő kudarcs csárdát eredeti állapotának megfelelően állítják helyre.

várhatóan jelentősen növekvő idegenforgalomban fontos szerepet kap debrecenben az arany bika szálló, amelynek új szárnyát - 300 ágygal - még ebben az évben átadják rendeltetésének. kisebb szállodát terveznek hajduszoboszlóra és berettyóújfaluba, bővítik, korszerűsítik a debreceni, hajduszoboszlói, püspökladányi és báránai kempiget./mti/

--

- 38 -

14.00/il
✓ elkészül az új utasellátó. a hortobágy keleti kapujánál

14.05

bb. 47. próbaüzemel az ország egyik legkorszerűbb téglagyára

vid kz/il cz

1976. május 5.

befejeződött a szolnok megyei téglá- és cserépipari vállalat karcagi gyárának csaknem 57 millió forintos költséggel végrehajtott rekonstrukciója. a nagyszabású munka befejeztével ez lett az ország egyik legkorszerűbb téglagyártó üzeme. az alagutkemencéjét gázzal fűtik. a rekonstrukció befejeztével az üzem termelése évi 11 millió köbméter téglagységgel nő, s így már összesen 38 millió köbméter téglagységet állít elő évente. a beruházással, korszerűsítéssel megoldottak az üzem régi munkaerőgondjai is: a termelés nagyarányu emelkedése ellenére a korszerű automata rendszer működtetéséhez 62 munkással kevesebb kell mint amennyit a régi gyár igényelt.

a korszerű új üzem kipróbálását megkezdték./mti/

--

felhasználható: 16.00 órától

bb. 48. önkéntes véradókat tüntettek ki komáromban és oroszlányban

vid kz/il cz

1976. május 5.

a vöröskereszt világnap alkalmából ünnepségen köszöntötték szerdán az oroszlányi és a komáromi városi tanácsnál az önkéntes véradókat. az utóbbi években mindkét városban egyre többen adnak téritésmentesen vért. nagyon sokan már többszörös véradók. oroszlányban készenléti brigádok alakultak; bányászok és más foglalkozásuak, szocialista brigádok vállalták, hogy éjjel-nappal, hétköznapi-vasárnap és ünnepnap hívásra azonnal megjelennek, hogy segítsenek embertársaikon.

a szerdai ünnepségen a két városban 105 többszörös véradónak adták át a „kiváló véradó”, jelvény arany, ezüst, illetve bronz fokozatát. legtöbbjük üzemi dolgozó, szocialista brigádtag. az oroszlányi 17-es és 20-as akna kollektívája serleget kapott kimagasló véradó tevékenységükért./mti/

--

14.06/il

- 39 -

15.15

felhasználható 1 8 órától !

bb 49. tánc a fotóművészetben

vid/um kz cz

1976. május 5.

tánc a fotóművészetben címmel kiállítás nyílt szerdán szombathelyen a művelődési és sportház galériáján. husz fotóművész 150 ilyen tárgy felvétele látható. nem véletlenül került szombathelyre a kiállítás: ez a város rendezi évente a savaria nemzetközi táncversenyt, amely évek óta nem hivatalos társastánc világbajnokságnak is beillik; a világ legjobb amatőr táncospárjai találkoznak májusonként. ugyan ilyenkor kerül sor itt a magyar táncbajnokságra is. fotósok egész csapata örökíti meg ilyenkor a táncosok szép mozgását, sikkes táncfiguráit, éppen abban a házban, ahol most a kiállítás kapott otthont.

a táncos kiállítás az idei savaria nemzetközi táncverseny - május 15-16 - idején is látható, egészen május 23-ig. /mti/

-. -

bb 52. Lopott kerékpárral mentek lopni

vid/um k cz

1976. május 5.

szilágyi józsef 24 éves abdai lakos és élettársa bartha lászlóné mindent elloptak, ami a kezükbe került. gyakran lopott kerékpáron mentek lopni. lopásaikat elsősorban győri követték el, de rendszeresen loptak a határban különböző terményeket is. szilágyi józsefre összesen 20 rendbeli lopás bizonyult rá. a győri megyei bíróság szilágyi józsefet három évi és hat hónap szigorított börtönben letöltendő szabadságvesztésre, bartha lászlónét pedig két év és 3 hónapi börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte. mindkét ítélet jogerős. /mti/

-. -

- 40 -

14.55/um

ly' 16--

bb.57. budapesten négy, vidéken 18 javító-karbantartó állomást épít az afit - intézkedések a lakossági szolgáltatás színvonalának javítására

t/kf/gk/a/ie/-cz

1976. május 5.

a kiemelt lakossági szolgáltatások közül a személygépkocsi-fenntartás fejlődött a leggyorsabban az elmúlt tervidőszakban - állapították meg a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének szerdai elnökségi ülésén, amelyen kovács béla vezérigazgató beszámolója alapján a több szektoru országos hálózat gerincét alkotó afit tevékenységét vizsgálták meg. az elmúlt öt évben az afit több mint ötszörösére, a szövetkezeti javítóipar csaknem háromszorosára, a tanácsi is csaknem kétszeresére, a magánkisipar pedig másfélszeresére növelte teljesítményét. elsősorban az afit és a szövetkezeti hálózat fejlesztése nyomán összességében kialakult a gépkocsijavítási igények és a kapacitás egyensúlya, amely azonban időnként és területenként még változó.

a tervidőszak elején az afit 39 állomása, tavaly már 60 telepe állt a lakosság rendelkezésére, a korábbiaknál lényegesen korszerűbb feltételekkel, jobb felszereléssel. a tervidőszak végén az afit részesedése a lakossági szolgáltatásokból 55 százalék volt, 4.8 millió órát fordítottak a magángépjárművek rendbehozására. a szolgáltatási színvonal növelésére a hálózat fejlesztése mellett diagnosztikai berendezésekkel, célszerszámokkal javították a technikai feltételeket, az afit oktatóbázisain csaknem 5000 szakembert képeztek ki, több mint 1500 dolgozójuk vett részt külföldi autógyárakban típusismereti továbbképzésen, a pótalkatrész-ellátás javítására pedig a fontosabb személygépkocsik alkatrészeinek tárolására központi raktárt építettek. az üzemi ellenőrzésen túlmenően központi meo-szervezetet is létrehoztak. a nagyobb szakmai tudás és a fokozottabb ellenőrzés nyomán a minőségileg kifogásolt javítások száma 6,1 százalékról 1.6 százalékra csökkent.

az állami autójavító hálózat munkája tehát kedvezően változott. a következő tervidőszakban az autós közvéleményben megfogalmazódott követelmények kielégítésére, a szolgáltatások színvonalának további javítására - a munka előírás szerinti minőségére, az átfutási idők csökkentésére, az adminisztráció egyszerűsítésére, a kulturált ügyfélszolgálatra - törekszik az afit, annál is inkább, mert a több szektoru hálózat általános fejlődésével lehetséges van az ügyfélnek a választásra, az összehasonlításra.

/folyt.köv./
15.30/a

- 41 -

ly' 16.10

bb.57.6 budapesten.....folyt./-a

szükséges a szolgáltatás továbbfejlesztése azért is, mert az v.ötéves tervben további 440 ezer új személygépkocsival gyarapszik az ország járműállománya. az afit gépkocsikarbantartó kapacitását az előírások szerint az igényeknek megfelelően négy és fél millió munkaórával kell bővíteni. erre a célra egyelőre 850 millió forint áll a tröszt rendelkezésére, s ezzel mintegy három millió órával növelhető a kapacitás. a tervek szerint budapest 4, vidéken 18 autójavító-karbantartó állomást épít az afit az v.ötéves tervben. a szolgáltatás színvonalát a hálózatfejlesztésen túlmenően különféle intézkedésekkel is javítják. a kapacitás szerkezetét például a gépkocsitípusoknak megfelelően a várható igények szerint átalakítják, s erőteljesebben bővítik a lakatos-fényező műhelyek teljesítőképességét. az állami biztosítóval és az autófelügyelettel további közös javítókárfelvételi-vizsgáztató bázisokat létesítenek. intézkedtek az adminisztráció egyszerűsítésére; a számlázás gyorsítására, megbízhatóságára pedig gépesítik az adatfeldolgozást, s valamennyi karbantartó állomáson kialakítják a megfelelő helyiségekkel rendelkező korszerű, kulturált ügyfélszolgálatot./mti/

--

felhasználható: 18.00 órától!

bb.58. tadeusz nowak költői estje

t/nn/fe/pr/a/-cz

1976. május 5.

szerdán került sor a budapesti lengyel kulturában a hazánkban is jól ismert lengyel költő és prózairó, tadeusz nowak szerzői estjére. a kiváló lengyel író műveiből surányi ibolya előadóművész olvasott fel részleteket, majd az olvasók tettek fel kérdéseket lengyel vendégünknek./mti/

--

15.35/a

- 42 -

16-15

bb.50. hordozható telefonközpont, kombinált könyvkötészeti automata - sajtótájékoztató az ndk részvételéről a tavaszi bnv-n

t oló/fe /ie/fé -cz

1976.május 5.

a tavaszi bnv-n több mint 2200 négyzetméter területen felsorakozó termékek képviselik az ndk iparát, - mondották a budapesti kereskedelmi kirendeltségen szerdán tartott sajtótájékoztatón. iparuk fejlődésének reprezentálásával együtt képet adnak majd az integráció és a magyar-ndk együttműködés eredményéről is. a bemutató célja azoknak a gyümölcsöző kapcsolatoknak további elmélyítése, amelyeket egyebek mellett tükröz az is, hogy 1971 és 1975 között az ndk-ból 72 ezer trabant gépkocsi érkezett hazánkba, s ugyanez idő alatt 8400 ikarusbuszt szállítottak az ndk-ba, ahol a jelenlegi autóbuszpark 90 százalékát ezek a magyar gyártmányú tömegszállító eszközök alkotják.

a hosszulejáratu államközi megállapodás alapján a tavaszi bnv-n is több jelentős üzletkötésre számítanak. bemutatják többek között a legutóbbi lipcsei vásáron kiállított, s itt budapest 5. május 5. üzemkötésben látható hordozható telefonközpontot, amelynek az esetleges szükséghelyzetén kívül jó hasznát vehetik a postahivatalok tehermentesítésében is. egyébként a magyar posta a berendezést megvásárolta, s az ndk más partnerektől is anynyi rendelést kapott már eddig, hogy előreláthatólag 1980-ig nem is tudják valamennyit teljesíteni.

ugyancsak ujdonság a gyógyászatban nagy segítséget jelentő vérkeverőberendezés, és először szerepel a bnv-n az a könyvkötőgép, is amely egyszerre két munkafolyamatot egyesítve egyidejűleg hajtogatja és ragasztja a nyomdai íveket. ezt az automataberendezést is üzemkötésben láthatja majd a közönség, amikor egész napon át egy magyar nyomdánk számára végez bér munkát.

az ndk szabad-területen tehergépjárműveket a pavilonokban szerszámgépeket, nyomdaipari berendezéseket, műanyagfeldolgozóipari gépeket, gyógyászati felszereléseket, műszereket, továbbá iroda- és számítógépeket is bemutatnak./mti/

--

bb.53. a magyar színházművészeti szövetség

tm/fé -cz

1976.május 5.

meghívására szerdán két tagu szovjet színházi delegáció érkezett budapestre. mart kitaev, a leningrádi puskin színház, és lev brusztin, a tulai színház diszlettervezői a magyar színházi életet tanulmányozzák - elsősorban a tervező művész szemével./mti/

--

15.45/fé

-43-

16-20

bb.59. aranyérem angola elnökének

gk/pr/fé -cz

1976.május 5.

a béke-világtanács elnöksége januári, helsinki ülésén a nemzetközi békemozgalom legmagasabb kitüntetését, a joliot-curie aranyérmét ítélte oda dr.agostinho netónak, az angolai népi köztársaság és az mpla elnökének. a kitüntetés átadására április 25-én magas szintű bvt-delegáció utazott luandába, romesh chandrának, a bvt főtitkárának vezetésével. a küldöttségben a magyar békemozgalom képviselőjében részt vett dr. nagy gábor, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője, a béke-világtanács tagja. a joliot-curie aranyérem átadására április 27-én luandában került sor. ezt követően a küldöttség látogatást tett a fiatal független afrikai állam nemrég felszabadult területein, lubangóban, caxitóban és cabindában, széles körű ismereteket szerzett az angolai nép harcáról, munkájáról, amelyet a társadalmi haladás érdekében folytat. dr.nagy gábor szerdán érkezett haza./mti/

--

bb.55. tanácskoznak a kiváló munkásörök

s/pr/fé -cz

1976.május 5.

ezekben a hetekben valamennyi munkásör egységben összeülnek a „kiváló”, jelvényvel kitüntetett munkásörök és parancsnokok. tanácskozásaikon visszatekintenek az önkéntes társadalmi fegyveres testületben közel 20 év alatt megtett utra, értékelik az eredményeket, megbeszélnek a tennivalókat. tapasztalatot cserélnek arról, hogyan lehet tökéletesíteni az együttműködést a munkahelyekkel, hogyan tehetnek többet a munkásörök a termelésben, a kiképzésben, a közéletben, miként vehetik ki részüket az ifjuság hazafias, honvédelmi neveléséből.

eddig többek között az ózdi, a szombathelyi, a szarvasi, az encsi, és a pápai egység kiváló munkásörői, parancsnokai mondták el véleményüket, tették meg javaslataikat.

az egységek után területi tanácskozásokat tartanak, majd 1977 első negyedében budapesten országos értekezleten összegezik a tapasztalatokat./mti/

--

15.55/fé

-44-

16²⁵

bb.54. a bartók béla zeneművészeti szakközépiskola

s/pr/fé -cz

1976.május 5.

jazz tanszaka felvételt hirdet zongora, ének trombita, harsona, ütő bőgő és szakszofon szakokra az 1976-77 tanévre, 25 éves korhatárig. jelentkezni lehet az iskola tanulmányi osztályán /budapest, vi.nagymező utca 1. tel: 427-766 / május 20-ig. /mti/

--

bb.51. kétnyelvű magyar irodalmi est grazban

i nn/fe/pr/fé -cz

1976.május 5.

szerdán, május 12-én kétnyelvű magyar irodalmi estet rendez grazban a magyar rádió és a kulturális kapcsolatok intézete. a műsorban - amelyet dorogi zsigmond szerkeszt és egyben ő a rendező is - józsef attila, devecseri gábor, juhász gyula, juhász ferenc, nagy lászló, simon istván, vas istván, váci mihály és weöres sándor versei hangzanak el benkő gyula, major tamás, váradi hédi, és dévai nagy kamilla, valamint neves osztrák színészek tolmácsolásában./mti/

--

bb.56. gyógyszeranalitikai kollokvium siófokon

vid-/kz/fé -cz

1976.május 5.

szerdán siófokon megkezdődött a viii.magyar gyógyszeranalitikai kollokvium. a 3 napos tanácskozáson, a hazaiak mellett külföldi gyógyszerészeti szakemberek is résztvesznek. a napirenden az automatikus műszeres analízis, valamint az antibiotikum meghatározások legújabb módszerei mellett a készülő hetedik magyar gyógyszerkönyv analitikai- kémiai problémái is szerepelnek.

a kollokviummal egyidejűleg gyógyszer- és műszerkiállítás is nyílt hazai és külföldi köztük svájci és amerikai cégek részvételével.

a kollokvium alkalmából adták át a schulek elemér világhírű magyar gyógyszerész emlékére alapított emlékérmét. az idén dr. pungor ernő akadémikus, a budapesti műszaki egyetem vegyészmérnöki karának dékánja kapta eddigi munkásságáért./mti/

--

16.00/fé

-45-

16³⁰

bb.61. Litván szőnyegek és gobelinek kiállítása a szovjet kulturcentrumban

t/gy/tm/pr/a/-cz

1976. május 5.

a szovjet kultúra és tudomány házának földszinti kiállító helyiségeiben 19 nagyméretű, litván iparművészek által készített szőnyeg és gobelin látható egy hónapon át. a litván szszk neves művészeinek első budapesti bemutatóját szerdán nyitotta meg a. j. bormotov, a kulturcentrum igazgató-helyettese. az ünnepségen g. l. andrjuskjavicsene, a litván nemzeti múzeum művészettörténésze mutatta be a kiállítás anyagát.

az utóbbi tíz esztendőben készített, a lakásokban igen kedvelt faliszőnyegek és gobelinek 14 litván művész munkáját dicsérik. a szinpompás, modern technikával előállított faliképek többsége a litván mesék, balladák világát idézi. különösen szép a hajók című falikép, amely a baltikum vidékét adja vissza gazdag színárnyalatával., a tenger mélye,, című falitextil azt a litván mesét kelti életre, amely a tengervidék kincseről, a borostyán létrejöttéről szól./mti/

--

bb.62. rákóczi emlékkiállítás nyílt az elte bölcsészettudományi karán

i/dg/s/pr/a//cz

1976. május 5.

ii. rákóczi ferenc születésének 300. évfordulója alkalmából emlékkiállítás nyílt az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi karán. megnyitó beszédet dr. sinkovics istván tanszékvezető egyetemi tanár mondott. a kiállítás elsősorban a történeti könyvtár könyvanyagát mutatja be, az anyagban több xviii. századi kiadvány is található. ezt egészítik ki az országos levéltártól, a magyar nemzeti muzeumtól és magánosoktól szerzett másolatok, reprodukciók. a kiállítás a bölcsészkar b-épületének kari tanácsstermében május 14-ig tekinthető meg, naponta 10 és 15 óra között./mti/

--

15.55/a

- 46 -

16.35

bb.60. számítástechnikai laboratóriumot avattak a budapesti hámán kató közgazdasági szakközépiskolában

t/dg/s/pr/a/-cz

1976. május 5.

a z ország első, r20-as számítógéppel felszerelt középiskolai számítástechnikai laboratóriumát adták át szerdán a budapesti hámán kató közgazdasági szakközépiskolában. az ünnepélyes avatáson részt vett farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese is. jámbor gyula igazgató köszöntője után dr. polinszky károly oktatási miniszter adta át rendeltetésének a nagyértékű laboratóriumot. utalt arra, hogy az erőteljes ütemű számítógépesítés a iv. ötéves terv időszakában kezdődött hazánkban, s tovább folytatódik a jelenlegi tervidőszakban is. fokozódik a magyar gyártmányú és a szocialista országokból beszerzett számítógéppark üzembeállítása. ez sürgetővé teszi a szakemberképzés megfelelő ütemű és színvonalu megoldását, s ezenkívül - elsősorban a tanulóifjúság körében - az általános számítástechnikai kultúra elterjesztését.

a középfoku számítástechnikai oktatás továbbfejlesztése érdekében határozott úgy az oktatási minisztérium, hogy a budapesti hámán kató közgazdasági szakközépiskolában alakítja ki a számítástechnikai programozó és folyamatszervezőképzés első bázisát. ebben a gazdag pedagógiai múlttal rendelkező iskolában 11 éve indult meg a gépi adatfeldolgozó szakemberek képzése, első ízben 1969-ben érettségiztek ügyvitelgépesítési és szervezési szakemberek, s azóta mintegy 800-an hagyták el a középiskolát.

a laboratórium az iskolai képzés igényeinek kielégítésén túl bázisa lesz az országosan kibontakozó középiskolai számítástechnikai oktatásnak és a pedagógusok szakmai továbbképzésének is. a középiskolás korúak oktatásában szerzett tapasztalatok alapján egy év múlva megindul a felnőttoktatás, ez a képzési célok megvalósítása mellett biztosítja a számítógép teljes kihasználását is.

az ünnepség résztvevői ökrös tiborné igazgatóhelyettesnek, a laboratórium vezetőjének kalauzolásával megtekintették a korszerű központot. az r20-as sornyomtatóján a mintafeldolgozási bemutató eredményeként elsőként a főváros címere rajzolódott ki./mti/

--

16.00/a

a 47 -

17-

bb.63. focok Jenő látogatása veszprém megyében

vid-/fm/fé -cz

1976.május 5.

focok Jenő, az MSZMP politikai bizottságának tagja szerdán veszprém megyébe látogatott. Pap Jánosnak, az MSZMP veszprém megyei bizottsága első titkárának és devánszki Mártonnak, a várpalotai városi pártbizottság első titkárának társaságában felkereste az inotai november 7. erőművet, ahol megtekintette a működő gázturbinás csúcserőművet. az erőmű zavartalan üzemeléséről somosi Mátyás igazgató számolt be. ezt követően focok Jenő a péti nitrogénművekhez látogatott, ahol Kisgergely Lajos igazgató hazánk legnagyobb műtrágyagyárának üzemeltetési tapasztalatait ismertette. focok Jenő az üzemlátogatás során felkereste az ammónia üzemet, a savüzemet, majd megtekintette a korszerű tárolókat is.

a déli órákban a politikai bizottság tagja Pápára érkezett, ahol Hekler Jánosnak, az MSZMP pápai városi bizottságának első titkárának társaságában felkereste a veszprém egyei husipari vállalatot. Boros Jenő igazgató tájékoztatta a vállalat munkájáról. a husgyár megtekintése után focok Jenő a pápai textilgyárba látogatott, ahol Boncz István igazgató többek között ismertette a nagyrekonstrukciót amelynek során szovjet autómategépekkel cserélik fel az elvált berendezéseket./mti/

-. -

bb.64. hétfőn temetik nádasdi Pétert

pr/fé -cz

1976.május 5.

Nádásdi Péter /Veres Péter fia/ író-újságíró, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa temetése május 10-én, hétfőn 15 órakor lesz Balmazújvároson.

MSZMP Hajdu-Bihar megyei bizottsága
MSZMP VI. ker. bizottsága
Magyar írók szövetsége./mti/

-. -

bb.66. díj Pabianice-ből

be/pr/fé -cz

1976.május 5.

Magyari Imre, a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola negyedéves kúrtszakos hallgatója nyerte meg a lengyelországi Pabianiceben megtartott nemzetközi főiskolai fuvósverseny első díját./mti/

16.10/fé

-. -
-48-

17.5

b.65. megbízólevél átadás

tr/pr/fé -cz

1976.május 5.

Losonczi Pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán fogadta Guillermo Portugal Ballesteros rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a perui köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevél átadásánál jelen volt Cseterki Lajos, az elnöki tanács titkára és Garai Róbert külügyminiszterhelyettes./mti/

bb.68. kiosztották a vegyipari anyag- és energiatakarékossági pályázat díjait - a megtakarítás 170 millió forint

t sb/tr/ie/fé -cz

1976.május 5.

a nehézipari minisztérium, a vegyipari dolgozók szakszervezete és a magyar kémikusok egyesülete értékelte a múlt évben meghirdetett második anyag- és energiatakarékossági pályázatát, amelyre 15 vállalatból 53 pályamű érkezett. megállapították, hogy a pályázat sikeres volt, valamennyi munka jelentős anyag- és energiatakarékosságról számolt be. a pályamunkák szerinti eljárások és megoldások 1975-ben összesen 170 millió forint megtakarítást eredményeztek a nehézipari ágazatban. az első három díjat vállalati szocialista komplex brigádok nyerték.

a 60 ezer forintos első díjat érdemelte ki az almásfüzitői timföldgyár három komplex brigádjának munkája, amely szerint új eljárással növelték a timföldgyártás termelékenységét és egyúttal 12.5 millió forint értékű importanyagot és 9.3 millió forint értékű energiát takarítottak meg.

az 50.000 forintos második díjat nyerte el a chinoin gyár papaverin komplex brigádja, amely hazai és szocialista importból beszerezhető anyagokkal 9.2 millió forint értékű tőkés importanyagot takarított meg.

a 40.000 forintos harmadik díjat megosztva kapta a dunai kőolajipari vállalat két szocialista kollektívája: 19.7 millió forint értékű energiamegtakarítást eredményező eljárásért a benzín frakcionáló szocialista brigád, valamint a 6,5 millió forint értékű energia- és tőkés importanyag-megtakarításért a Delta szocialista brigád.

ezenkívül hat további pályamű alkotói kaptak díjat. a díjakat szerdán a nehézipari minisztériumban rendezett ünnepségen Szili Géza nehézipari miniszterhelyettes adta át a nyerteseknek./mti/

16.35/fé

-. -
-49-

ü

17.10

bb.67. holland parlamenti küldöttség érkezett budapestre

pr/fe/pr/fe -cz

1976.május 5.

a magyar országgyűlés meghívására szerdán - hivatalos látogatásra - budapestre érkezett a holland parlament küldöttsége. a delegációt dr.th.l.m.thurlings, a holland parlament i.kamarájának elnöke vezeti.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta, ott volt Szarka Károly külügyminiszterhelyettes és az országgyűlés tisztikarának több tagja, valamint Jan Kneppelhout, a holland királyság budapesti nagykövete./mti/

--

bb.69. magyar-lengyel kiadói együttműködés

gk/pr/fe -cz

1976.május 5.

magyar-lengyel kiadói és könyvterjesztői együttműködési megállapodást írt alá szerdán dr.aleksander skarzynski, a lengyel népköztársaság kulturális és művészeti minisztériuma kiadói főigazgatóságának vezetője és Gábor Viktor, a kiadói főigazgatóság vezetője budapestben, a kulturális minisztériumban. az aláírásnál jelen volt dr.marczali László kulturális miniszterhelyettes./mti/

--

bb.70. új öntözőrendszerek a taktaközben és tokaj-hegyalján

vid-fm/fe -cz

1976.május 5.

Borsod megye mezőgazdasági vízrendezési kérdéseivel foglalkoztak a szerdán szerencsen megtartott megyei vízrendezési ankéton. a megbeszélésen ismertették, hogy Borsodban az ötödik ötéves terv során több mint 220 millió forintot fordítanak állami eszközökből az öntözőrendszerek továbbfejlesztésére. ebből az összegből befejezik többek között a Tiszaluc-taktaharkány közötti öntözőfürt építését, amely 2300 hektár öntözését teszi lehetővé. ugyancsak az ötödik ötéves tervben elkészül a Tokaj-hegyaljai borvidék szőlőültetvényeinek öntözésére szolgáló területi öntözőfürt is. ezzel több mint ezer hektár nagyüzemi szőlő és gyümölcsös mesterséges csapadékellátását teszi lehetővé.

a rendelkezésre álló pénzeszközökből megoldják a Bódva, valamint a Dél-Borsodi Hór-patak rendezését, mederrendezést végeznek az Ózdi járásban a gyakori árvíz okozó hódos és hangony-patakoknál is.

az állami pénzeszközökön kívül a megyében működő vízműtársulások további százmillió forintot fordítanak öntözési-és belvízelhárítási munkálatokra./mti/

16.45/fe

-50-

ly 17-15

bb.27./ osztályülések az akadémia közgyűlésén, 4.folyt./-a

a matematikai és fizikai tudományok osztályának ülésén császár Ákos akadémikus, osztályelnök summázta az elmúlt időszakban végzett munkát.

császár akadémikus elmondotta, hogy az irányító főhatóságok és a különböző szakterületekhez tartozó intézmények számos, népgazdasági szempontból döntő jelentőségű kérdésben kérték ki a matematikusok és a fizikusok véleményét. az osztály jelentős segítséget nyújtott többek között a szilárdtestkutatás távlati célkitűzéseinek megvalósításához; foglalkozott a részecskefizika időszerű problémáival; tanácsokat adott az országos távlati tudományos kutatási tervnek a hosszú távú népgazdasági tervvel történő összehangolási munkálataihoz.

a matematikus tudósok megvitatták a számítástechnika alkalmazási lehetőségeit, helyzetelemző tanulmányokat készítettek a hazai matematikai, logikai, algebrai és analíziskutatások mai állásáról és soron levő problémáiról.

a nyelv-és irodalomtudományok osztálya nagy szintézisek, összefoglaló munkák állását vizsgálta meg. Szabolcsi Miklós akadémikus, osztályelnök, készülő szintéziseink a tudományfejlődés folyamatában, című előadása bevezetőt nyújtott ehhez a munkához. utalt arra, hogy a magyar tudományosság történetében előbb az Akadémia alapítása körüli időkben, tehát 1840-ben, majd a XIX. század végén volt olyan időszak, amikor a nagy adatgyűjtemények és a nagy összefoglalások megírása vált szükségessé, s ekkor a magyar tudomány egy sor ilyen jellegű munkával gazdagodott. előadása röviden számbavette az elmúlt negyedszázad jelentős eredményeit, megállapította, hogy a nagy munkálatok terén bizonyos megtorpanás észlelhető.

Imre Samu, a nyelvtudományok doktora, a magyar nyelv-tudomány néhány szintézise, című előadásában két ma is folyó nagy összegző munka - az új magyar tájszótár és a nyelvművelő kézikönyv - alapján elemezte azt a kutatási koncepciót -, s vizsgálta a kutatómunka tervezésének és szervezésének azokat a sajátosságait - amelynek következménye a nyelvtudományi szintézisek bizonyos elhuzódása.

/folyt.köv./
16.55/a

- 51 -

ly 17-20

bb.27./osztályülések.....5.folyt./-a

Imre Samu a továbbiakban részletesen foglalkozott a nyelvtudományunk egyik legnagyobb szabású vállalkozásával, az akadémiai nagyszótárnak immrá nyolc évtizede, napirenden lévő, de máig megoldatlan kérdéscsoportjával. megállapította, hogy jelenleg nem megfelelőek e hatalmas munkálat megindításának szervezeti, gazdasági és személyi feltételei, de - mutatott rá, - ezek a feltételek az ötéves terv időszakában megteremthetők.

az új kutatási eredményeket felhasználó, a világirodalom nagy fejlődési tendenciáiról tájékoztató, most készülő, világirodalom története, című könyvsorozatról adott tájékoztatást köpeczi Béla akadémikus, főtítkárhelyettes. elmondta, hogy a több mint száz munkatárs bevonásával készülő nyolc kötetes, háromszázhusz iv terjedelmű vállalkozás a nagy alkotások bemutatására helyezi a hangsúlyt, szerkesztésének alapelve, hogy az irodalom fejlődését nem választja el a társadalmi-kulturális fejlődéstől, figyelemmel kíséri a folyamatokat, de az értékek szempontjából is az összehasonlító módszert alkalmazza, s tekintetbe veszi a nemzeti irodalmak fejlődését is. az egyes korszakokon belül - például az ókor, középkor és reneszánsz - irodalmi régiók és zónák szerinti felosztást követ, ezen belül pedig művelődési és eszmetörténeti áramlatok szerint csoportosítja anyagát.

számos tanulmányt, monográfiát köszönhetünk a legutóbb évek folklór kutatásának - mondotta egyebek között Ortutay Gyula akadémikus a, néprajztudományunk vállalkozásai, eredményei, című előadásában. tájékoztatást adott arról, hogy négykötetes gyűjtemény készül a magyar népművészet és a népköltészet, a disztóművészet, s a népköltészet dallam-és táncanyagának bemutatására. jelentősnek ígérkeznek azok a monográfiák is, amelyek a magyar agrártörténet néprajzi kérdéseit, anyagi kulturánk, gazdasági eszközkészletünk történetét vizsgálják, kidolgozzák a kartográfiai módszer elméletét és gyakorlatát. áttekintést nyújtott a tudománytörténeti kutatásokról, s hangsúlyozta a jelenkori falu változásait, gazdasági-társadalmi-kulturális átalakulását nyomkövető kutatások fontosságát.

a nyelv-és irodalomtudományok osztályának ülésével befejeződtek az egyes tudományok, illetve tudományágak legjobb művelőinek kutatóinak szakmai tanácskozásai. az akadémia 136. közgyűlése csütörtökön zárt ülésen folytatja munkáját./mti/

17.00/a

- 52 -

ly 17-25

bb.73. nemzetközi elméleti konferencia tihanyban

vid/fm/a/-cz

1976. május 5.

tihanyban szerdán megkezdte munkáját az a három napos nemzetközi tanácskozás, amelyet a kommunista és munkáspártok nemzetközi elméleti és tájékoztató folyóirata a, béke és szocializmus,, valamint az mszmp központi bizottsága rendez a három nagy forradalmi erő - a szocialista világrendszer, a nemzetközi munkásosztály és a nemzeti felszabadító mozgalom együttműködése, és a nemzetközi feszültség enyhülésének elmélyítéséért vívott harc kérdéseiről.

a tanácskozáson 43 testvérpárt képviselői vesznek részt, akiket Győri Imre, az mszmp központi bizottságának titkára üdvözölt, majd bevezető szavaiban elmondotta:

- a magyar kommunisták számára nagy öröm és megtiszteltetés, hogy a folyóirat szerkesztőségének felkérésére házigazdái lehetünk ennek a nagyjelentőségű tanácskozásnak. pártunk kiemelkedő fontosságot tulajdonít annak, hogy a testvérpártok nyílt, őszinte eszmecsere során megbeszéljék közös harcuk időszerű kérdéseit. ezáltal nemcsak együttes erőfeszítéseik sikerét mozdítják elő, hanem a hasznos tapasztalatcseere az egymást gazdagító viták eszközeivel segítik mozgalmunk minden osztagát a nemzeti méreteken folytatott harcban is.

a központi bizottság titkára beszéde további részében kifejtette, hogy korunk három fő forradalmi erejének egysége és együttműködése a világpolitika döntő tényezője. együttes fellépésük nyomán nemzetközi téren kedvezőbbek a feltételek a béke és a haladás erői számára. ez együtt jár a békés egymás mellett élés térhódításával, a nemzetközi enyhülés erősödésével, a közös harc és a munka külső feltételeinek fokozatos javulásával.

Győri Imre végül kifejezte azt a meggyőződését, hogy a tihanyban összeült elméleti konferencia hozzájárul a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységéhez fellépésének hatékonyságához./mti/

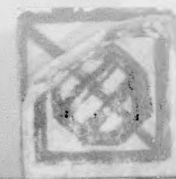
-.-

17.50/a

- 53 -

w

ly 18-20

e m b a r g ó: 18.30 óráig!

bb.71. Lázár György,

gk/pr/a/la

1976. május 5.

a minisztertanács elnöke dr. Bruno Kreisky szövetségi
kancellár meghívására a közeljövőben hivatalos látogatásra
ausztriába utazik./mti/

--

bb.72. elutazott az NSZK munka-és szociálisügyi minisztere

sl/tr/a/ie/la

1976. május 5.

Karakas László munkaügyi miniszter meghívására május 2-
től 5-ig hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodott Walter Arendt,
a német szövetségi köztársaság szövetségi munka-és szociális-
ügyi minisztere. A minisztert fogadta Lázár György, a minisz-
tertanács elnöke, Gáspár Sándor, a SZOT főtitkára, Huszár
István, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos terv-
hivatal elnöke. A miniszter látogatást tett a munkaügyi
minisztériumban, a SZOT munkavédelmi kutatóintézetében, a
videoton rádió-és televíziógyárban és a székesfehérvári
könnyűfémműben. A látogatás alkalmával szervezett eszmecsé-
rék szívélyes légkörben zajlottak le. Walter Arendt szerdán
elutazott hazánkba. A ferihegyi repülőtéren Karakas László
munkaügyi miniszter búcsúztatta./mti/

--

18.50/fé

-54-

h' 19-45

bb.74. országos mtesz-rendezvények szolnokon

vid-fm/fé la

1976. május 5.

A VII. szolnok megyei műszaki hetek keretében szerdán három
országos rendezvényre került sor szolnokon. A mtesz budapesti
és vidéki szervező titkárai a mtesz legutóbbi közgyűlésének
határozataiból adódó feladatokat tárgyalták meg szolnokon
tartotta ülését a Magyar Elektrotechnikai Egyesület közvilá-
gosítási munkabizottsága, amely a városok és falvak korszerű
közvilágítási feladatait, a gazdasági teendőket tüzte napirend-
jére, majd a résztvevők megtekintették szolnok közvilágítási rend-
szerét.

↓ szervezeteinek

Ugyancsak az elektrotechnikai egyesület rendezésében ankétot
tartottak a villámvédelemről. Dr. Horváth Tibor, a budapesti
műszaki egyetem tanszékvezető tanára ismertette a villámvédelem
fejlesztésének kérdéseit, az áramszolgáltató objektumok, a köz-
és lakóépületek védelmének új irányait. Utalt arra, hogy várha-
tóan a villámvédelem terén is új nemzetközi szabvány lép életbe,
mivel a korszerű építési formák új követelményeket támasztanak.
/mti/

--

bb.75. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig

fé la

1976. május 5.

35. a KGST és Finnország közlekedési együttműködési munkacso-
portjának ülése
36. Vöröskeresztes világnap
37. közlekedésjogi konferencia
38. új autószerelviz
39. Csohány Kálmán kiállítása
40. könyvcsekk
41. tavaszi fagykár
42. fogadás a szovjet sajtó napja alkalmából
43. tragikus gyermekhalál
44. BKV közlemény
45. Lázár György fogadta az NSZK munkaügyi miniszterét
46. hajdusági turistaforgalom
47. próbaüzemelő téglagyár

/folyt.köv./

-55-

:

h' 19-45

bb.75./ hirjegyzék ...folyt/fé

48. önkéntes véradók kitüntetése
49. tánc a fotóművészetben
50. sajtótájékoztató az ndk részvételéről a tavaszi bnv-n
51. kétnyelvű magyar irodalmi est grazban
52. lopott kerékpárral mentek lopni
53. a színházművészeti szövetség szovjet vendégei
54. bartók béla zeneművészeti szakközépiskola
55. tanácskoznak a kiváló munkásörök
56. gyógyszeranalitikai kollokvium
57. afit
58. tadeusz nowak estje
59. aranyérem angola elnökének
60. számítástechnikai laboratórium
61. litván szőnyegek
62. rákóczi emlékkiállítás az elte-n
63. focik jenő látogatása veszprém megyében
64. hétfőn temetik nádassdi pétért
65. megbízólevél átadás
66. díj pabiance-ból
67. holland parlamenti küldöttség budapesten
68. kiosztották a vegyipari anyag- és energiatakarékossági pályázat díjait
69. magyar-lengyel kiadói együttműködés
70. új öntözőrendszerek
71. lázár györgy a közeljövőben ausztriába utazik /18.30-ig embargós/
72. elutazott az nszk munkaügyi minisztere
73. nemzetközi elméleti konferencia tihanyban
74. országos mtesz rendezvények szolnokon
75. hirjegyzék/mti/

--

bb.76. időjárásjelentés

gk/fé la

1976.május 5.

a meteorológiai intézet jelenti május 5-én, szerdán este:

napos, meleg idő

várható időjárás csütörtök estig:

nappali felhőképződés, eső nem lesz. mérsékelt, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 23-27 fok között./mti/

18.45/fé

--
-55-

h' 19.20

bb.77. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

a/la

1976. május 5.

76. időjárásjelentés
77. hirjegyzék
/mti/

--

20.45/a

- 57 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

h' 21.10